

Ingyenes

Artkalauz

Kiállítási Magazin

V. évfolyam 3. szám
2015. október–december

**A TÚLÉLŐ ÁRNYÉKA –
AZ EL KAZOVSZKIJ-ÉLET/MŰ**

Magyar Nemzeti Galéria

2015. október 30.–2016. február 14.

Élmény!
Minden tekintetben.

Müpamozi

ZSIGMOND VILMOS RETROSPEKTÍV

Házigazda: Réz András

2015. október 19.

A szarvasvadász

2015. október 26.

McCabe és Mrs. Miller

2015. november 9.

A mennyország kapuja

2015. november 23.

Maverick

2015. december 7.

Fekete Dália

2015. december 21.

Gyilkos túra

mupa.hu

Stratégiai partnereink

Stratégiai médiapartnereink

A Müpa támogatója az
Emberi Erőforrások Minisztériuma

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

4

à la cARTE

10

nézőpont

18

megújult állandó kiállítások

22

bemutatkoznak a szakmúzeumok

24

kitekintő

26

tárlatok

„A” DARVAS, EGY SZÍNÉSZSORS HÁROM STÁCIÓBAN

„Darvas Iván okos volt, elegáns, művelt, szellemes, és persze nagyon jóképű is.” – Halász Judit szavai ezek, ám valószínű minden egykori pályatársa hasonlóan meleg hangon beszélne róla. Sok minden volt ő: színpadi és filmszínész, rendező, képzőművész, egy kor-szak sztárja, ő volt Tolnay Klári legnagyobb szerelme, és ő volt az is, aki 1956-ban elment kiszabadítani bebörtönzött bátyját, s amely tetteért később 22 hónap börtönbüntetést kapott. A kiállítás a szerzteágazó és sokszor regénybe illő életet és pályát három, tematikailag jól elkülöníthető teremben mutatja be. A tárlat első részében a hangsúly a nemzet szép Liliomfiját eljátszó, ifjú és pimaszul sármos színészen van, a következő terembe lépve a téma kissé elkomorul, az '56-os forradalom utáni megpróbáltatásainak, majd újbóli magára találásának képi emlékeit láthatjuk, a harmadik részben pedig eljutunk ahhoz az érett színészhez, aki élete egyik legmeghatározóbb színházi szerepét, Gogol egyszemélyes drámájának Popriscsinját is eljátszotta. Bár a középpontban Darvas áll, a tárlat természetesen egykori pályatársait (Várkonyi Zoltán, Tolnay Klári, Ruttkai Éva, Makk Károly stb.) és munkaadóit, így a Művész Színházat és a Vígszínházat is megidézi. Darvas Iván 2007-ben hunyt el, e kiállítás azonban nem halálára, hanem születésének 90. évfordulójára emlékezik.

• „A” DARVAS, EGY SZÍNÉSZSORS
HÁROM STÁCIÓBAN
Bajor Gizi Színházmúzeum
2016. február 28-ig

SZERZETESEK ASZTALÁNÁL

Mi közük a szerzeteseknek a gasztronómiához? Több mint gondolnánk. A kora középkor óta szigorú szabályok szerint, olyan egészségesen étkeznek, hogy azt egy mai fitnessguru is megirigyelhetné, de szabályaik nemcsak a test, hanem a szellem és a lélek épségét is szolgálják. A mai napig készítenek bort, sört, gyógyító likőröket, kertjekben a zöldségek és gyümölcsök mellett megteremnek sokféle fűszer- és gyógynövényt, asztalukra olykor ünnepi finomságok (pl. általuk készített csokoládé), olykor – gyakrabban – bőjti eledel kerülnek. A szakács testvérek az idők során nemcsak a kis közösségre, hanem szegények és betegek ezreire is főztek, szakácskönyveik – melyekből néhányat e kiállításon is bemutatnak – ma is sok izgalmas recepttel szolgálnak. A tárlat végigvezeti a látogatókat a régi és mai kolostorok, rendházak ízein, bepillanthatnak a sajt-, bor- és sörkészítés, valamint likörgyártás rejtelmibe, és természetesen megismerhetik azokat a hazai szerzetesrendeket (bencések, pálosok, ferencesek, piaristák) is, amelyeknek szerepük volt étkezési kultúránk fejlődésében.

• SZERZETESEK ASZTALÁNÁL
Magyar Kereskedelmi és
Vendéglátóipari Múzeum
december 9.–2016. május 1.

A VILÁG FODOR JÓZSEF SZEMÉVEL

Fodor József (1935-2007) a második világháború utáni hódmezővásárhelyi festészet meghatározó személyisége volt, akinek munkásságára időről időre fontos ráirányítani a közfigyelmet. Egész életében és művészetében erősen kötődött szülővárosához, az alföldi tájhoz és emberekhez, képeinek zömén szűkebb környezetének táji szépségeiről, emberi és társadalmi eseményeiről számolt be. Volt bátorsága a valóságról beszélni, éspedig a visszatükrözés természetelvű, tehát mindenki által érzékelhető eszközeivel. A 2007-ben elhunyt mester művészetének értékelését sokan papírra vetették, de talán a saját maga által megfogalmazottak tükrözik a legjobban hitvallását: „Vállalom a krónikás szerepét, amikor a környezetemben végbemenő lassú, de feltartóztathatatlan változást ábrázolom. Igyekszem dolgozni egy sajátosan egyedi kultúra pusztuló értékeinek képi megőrzésén, átmentésén. Képeimen közvetve vagy közvetlenül mindig ott van az EMBER, aki alakítja, formálja a környezetét, a tájat, és akit folyamatosan alakít, for-

mál a táj, amiben él.” Az először Budapesten, majd Hódmezővásárhelyen látható emlékkiállítás különböző tematikák szerint mutatja be a Tornyai-plakettes festő életművének értékeit, így tájképeit, zsánereit, életképeit, portréit, emberábrázolásait, szobabelsőit és csendéleteit.

• „ÉN ILYENNEK LÁTOM A VILÁGOT.” – FODOR JÓZSEF FESTŐMŰVÉSZ EMLÉKKIÁLLÍTÁSAI
Duna Palota, Budapest
október 14.–november 17.
Alföldi Galéria, Hódmezővásárhely
december 13.–2016. február 14.

JAPÁN KÉPEN ÉS ÍRÁSBAN

Muraszaki Sikibu, a Heian-kori japán császári udvar egyik udvarhölgye a 11. század elején írt egy regényt, amelyről maga sem gondolta, hogy nemcsak élete, hanem a világirodalom egyik legjelentősebb alkotása is lesz. A Gendzsi monogatari (Gendzsi regénye vagy Gendzsi szerelme) című óriásmű főszereplője a kifinomult ízlésű és modorú, gyönyörű Gendzsi herceg, akinek kalandjain keresztül az írókora udvari szokásvilágát és etikettjét ismerteti meg az olvasókkal. A könyv – bár kitalált történet – a középkori Japán egyik legfőbb krónikájává vált, és ma is nagyon élénken él a japán kultúrában. A regény művészeti értelemben is igen jelentős, hisz a herceg személyének és világának tökéletes szépsége a hagyományos japán művé-

szet esztétikai ideálját is képviseli. Megjelenése óta vizuális művészeti alkotások (festmények, fametszetek, laktárgyak, kerámiák) sora jeleníti meg történéseit, de a társművészetek (fotográfia, színház) is folyamatosan merítenek forrásból. A Hopp Ferenc Múzeum gyűjteménye számos olyan, a 17. század végétől napjainkig datálható tárgyat tartalmaz, mely Gendzsi történetét dolgozza fel narratív vagy szimbolikus módon. Új kiállításuk célja bemutatni a regény tíz évszázados jelenlétét Japán kultúrájában, valamint kortárs műveken keresztül éreztetni az egyetemes irodalomra és képzőművészetre gyakorolt inspiratív hatását.

• „GENDZSI HERCEG NYOMÁBAN – JAPÁN KÉPEN ÉS ÍRÁSBAN”
Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum
november 27.–
2016. április 17.

FÉNY(NY)ELVEK EGERBEN

„Ez az évszázad a fényé.” – fogalmazott Moholy-Nagy László 1927-ben, egy évtizeddel azután, hogy az odesszai katonai kórházban papírra vetette Fényvízió című versét. Ki ne értene egyet ezzel a profetikus kijelentéssel a 21. század elején, látva azt, hogy a mesterségesen előállított fény mindennapi életünk elmaradhatatlan részévé vált? Az Európai Fizikai Társulat kezdeményezésére az UNESCO és az ENSZ támogatásának köszönhetően idén, 2015-ben ünnepeljük a Fény Nemzetközi Évét. A témával kapcsolatban külföldi és hazai kiállítóterek sora rendezett kisebb és nagyobb horderejű kiállításokat, a Kepes Intézet szeptember végén nyílt tárlata határozottan ez utóbbiak közé tartozik. A több ezer négyzetméteren megrendezett grandiózus kiállítás a teljesség igénye nélkül, mégis rendkívül szerteágazóan vázolja fel a fény kultúrtörténetét, számot adva a fényhasználat a 20. századi és a kortárs művészetben betöltött szerepéről. Izzalmas tér- és neonplasztikák, UV-fényre működő, vagy más módon interaktív installációk, színes hologramok és még megannyi, sokszor szinte új szellemi dimenziókat megnyitó fényművészeti csoda azt mutatja be, hogy a művészet és a fény nyelvnek összekapcsolásával és továbbgondolásával mi mindent képes alkotni az ember.

- FÉNY(NY)ELVEK
Kepes Intézet, Eger
december 31-ig

5. TEXTILMŰVÉSZETI TRIENNÁLÉ

A modern textiles szakma immár negyvenöt éve rendületlenül a művészet színpadának egyik fontos szereplője. Amikor 1968-ban megrendezték az Ernst Múzeumban a Textil Falikép 68 című kiállítást, felhagyva az addig divatos össz-iparművészetet felsorakoztató tárlatokkal, még senki sem volt képes megjósolni a nagy sikert, bár az évszámmal ellátott cím a folytatás elképzelését is sugallta. Néhányan azonban már ekkor érezték, hogy fontos fordulóponthoz érkezett a textilművészet, különösen a monumentális, lakberendezési feladatokra is alkalmas faliszőnyeg vált egyre népszerűbbé. Azóta – 1970-től 2000-ig – textilbiennálék sorát rendezték, 2003-tól pedig a textiltriennálék vették át a stafétabotot. Az évek alatt öt kategóriában nevezhettek a kihívásokat kereső művészek. Az első és alapvető kiindulási kategória a fal-és tértexel lett, amit aztán az alkalmazott textil, a minitextil, valamint a zászló és a szalag követett. Az ötödik szombathelyi triennálé idén az „Imago” címet kapta, ahol a selyem, mint nyersanyag kapott kiemelt szerepet. A kiírásra érkezett sok színvonalas munka közül idén is a neves szakmai zsűri válogatott egy látványos kiállításra valót. A Szombathelyi Képtárban helyet kapó tárlat a számok tükrében is igen jelentősnek mondható, hisz 18 ország 168 alkotójának 202 művével találkozhatnak itt az érdeklődők.

- 5. TEXTILMŰVÉSZETI TRIENNÁLÉ
Szombathelyi Képtár, Szombathely
november 28-ig

NAGY SÁNDOR ÉS A GÖDÖLLŐI SZECESSZIÓ

A székesfehérvári Városi Képtár – Deák Gyűjtemény az őszi kiállítási szezonra a város legkiemelkedőbb történeti-képzőművészeti tárlatával rukkolt elő: Nagy Sándor alkotásaiból rendezett kiállítást. Nagy azok közé a széplelkű idealistákhoz tartozott, aki mindenben a harmóniát kereste, nézeteit filozófiai esszékben is lejegyezte. Nevét legtöbbször az európai mércével mérve is jelentős magyar szecessziós művészet megteremtésében, illetve a Gödöllői Művésztelep létrehozásában játszott szerepe kapcsán ismerik. Változatos és gazdag életművében a festészeti és grafikai alkotások mellett börtárgyak, egyházi és világi textilek, bútorok, ablakfestmények és freskók terveit is megtaláljuk. Nagy művészetében jelentős helyet foglalt el a természetábrázolás, a természetközeli élet, mely utóbbi fontosságát magánéletében is hirdette. Gödöllői művésztársaival az akkor még igen modernnek mondható életmódot próbálták követni, fontos volt például számukra a rendszeres testedzés, a saját kertben termelt zöldségek fogyasztása, a vegetáriánus vagy reformétkezés, de még a kényelmes öltözködés is.

Ezek után nem meglepő, hogy a fehérvári kiállítás középpontjában is Nagy természetszeretete áll, a szervezőknek nem volt nehéz dolguk, hisz életművében többször visszaköszön a kert, a virágok, a fák és az évszakonként megújuló táj témája.

- A GÖDÖLLŐI SZECESSZIÓ KERTJE –
NAGY SÁNDOR (1869-1950) MŰVÉSZETE
Városi Képtár – Deák Gyűjtemény,
Székesfehérvár, december 20-ig

PROPAGANDA AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚBAN

Az első világháborúval köszöntött be a „véres” huszadik század az európai történelemben, és ez volt az a világtörténelmi esemény is, amelyben már főszerepet játszott a propaganda. A totális háború megkövetelte a közvélemény támogatását, így minden háborúzó ország figyelmet fordított a lakosság hazafias és harcias lelkesedésének fenntartására. Az Országos Széchényi Könyvtár a hazai centenáriumi kiállítások közt egyedülálló módon arra a kérdésre keresi a választ, hogy hogyan működött a propaganda a

Monarchia magyar felében, milyen technikákkal igyekeztek fenntartani hazánkban a háborús lelkesedést, és milyen médiumokat használtak ehhez száz évvel ezelőtt. A kiállítás megidézi a hazafias üzenetekkel megtelt háborús minden napokat a konyhai eszközöktől a kisgyermek világáig, megmutatja az ellenség kigúnyolásának különböző formáit, illetve a hadszíntereken tudósítóként dolgozó képzőművészek műveiből is bőséges válogatást nyújt. Természetesen a legfontosabb propagandaeszköz, a sajtó is előtérbe kerül. A tárlat bemutatja a média által közvetített háború-kép és a történelmi kutatások révén kirajzolódó kép közötti ellentmondásokat, illetve a cenzúra működésébe is bepillantást enged. A kurátorok igazi kuriózumokkal is készültek, így például Babits Mihály háborúellenes verseinek eredeti kéziratai is a kiállítási anyag részét képezik.

- PROPAGANDA AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚBAN
Országos Széchényi Könyvtár
október 17.–2016. március 20.

A SZÉPSÉG VONZÁSÁBAN – RIPPL-RÓNAI VESZPRÉMBEN

Jön a tél, s vele egy újabb nagyszerű Rippl-Rónai kiállítás! Ezúttal a Laczkó Dezső Múzeum gondolta úgy, hogy lerója tiszteletét a festő előtt. Rippl-Rónai karrierje 26 éves Munkácsy párizsi műtermében kezdődött, ahol a mester segédjeként dolgozott. Két év után nagy döntést hozott, saját útjára lépett, ettől kezdve művészetét egyre inkább a bátran stilizáló vonaljáték és a dekorativitás jellemezte. Ekkor készült éteri női portréi és fekete színekre redukált vonalas kompozíciói ma is életművének különleges darabjai. 1902-ben tért vissza végleg szülővárosába, Kaposvárra. Kezdetben a városka polgárainak csendes világát örökölte meg, majd festői stílusa izgatóan eleven és egyedülálló irányt vett. Vastag, barna kontúrba foglalt, ragyogó színeivel a Gauguin-féle dekoratív színikitöltés egyéni módszerét dolgozta ki. Szokatlan stílusát sokan nem értették, ő azonban előzékenyen mindenkinek csak annyit mondott, hogy egy Párizsban már elfogadott művészetet képvisel. Késői korszaka főleg portrékból állt. Megfestette a Nyugat íróit, valamint színészeket, szép hölgyeket, köztük múzsáját, Zorkát, akinek különleges arca többször is megihlette. A kaposvári Rippl-Rónai Villából érkező 37 mű munkásságának legfontosabb korszakait mutatja be. Színpompás „kukoricás” képei mellett helyet kapnak szellemes karakterképei és tanulmányrajzai is.

• A SZÉPSÉG VONZÁSÁBAN –
RIPPL-RÓNAI JÓZSEF VILÁGA
Laczkó Dezső Múzeum, Veszprém
november 20.–2016. február 28.

XVI. ORSZÁGOS NÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS

Népművészeti alkotásokat nézve senki számára sem lehet kérdés, hogy mennyi tanulás, munka, a hagyományok tisztelete és persze a szakma iránti szeretet kell ahhoz, hogy egy igazán szépen kidolgozott mestermű elkészüljön. Sokaknak egyre fontosabb, hogy otthonukat egyedi kézműves alkotásokkal is díszítsék, éppen ezért nem meglepő, hogy a XVI. Országos Népművészeti Kiállítás pályázatára idén is olyan műveket vártak a szervezők, amelyek a hagyományos népművészetből merítettek, de a mai környezet-, lakás-, viselet- és ajándéktárgy-kultúránkba is beilleszthetők. A beérkezett pályaművek közül a zsűri javaslatára mintegy 450 kézműves alkotó és alkotócsoport közel 1700 művét válogatták be a Néprajzi Múzeumban október végétől látható kiállításra. A kiállított anyagban a fazekas termékektől a csipkén és hangszereken át a mézeskalácsig a tárgyalkotó népművészet és a népi kismesterségek szinte összes ága képviselteti magát. Az utolsó hasonló megmérettetés óta öt év telt el, így a tárlat azontúl, hogy felhívja a figyelmet a művészeti ág napjainkban betöltött szerepére, nagyon fontos bemutatkozási lehetőséget is kínál a hazánkban élő és alkotó megannyi tehetséges népművész, népi iparművész és kézműves mester számára.

• ÉLŐ NÉPMŰVÉSZET
XVI. Országos Népművészeti Kiállítás
Néprajzi Múzeum
október 29.–2016. március 27.

Hegyen, vízen
RESIDENCE!
Őszi-téli családi kikapcsolódás

CSUPA WELLNESS
VÉGTELEN NYUGALOM
TENGERNYI BALATON

SIÓFOK

Telefon: +36 84 506 840 | Email: reserve@hotel-residence.hu

WWW.HOTEL-RESIDENCE.HU

ÉLMÉNYEKBE **CSÚCSON VAGYUNK!**
710 M-REL A TENGERSZINT FELETT

MÁTRAHÁZA

Telefon: +36 37 506 000 | Email: office@hotelozon.hu

GAULTMILLAU

Superbrands

2015 TRAVELER'S CHOICE

Q

Arany csillag díj

Arany nap 2010 díj

TOP10 WELLNESS HOTEL

A TŰLÉLŐ ÁRNYÉKA

A NEMZETI GALÉRIA FELDOGOZZA A KORTÁRS KÉPZŐMŰVÉSZET EGYIK LEGEREDETIBB ALKOTÓJÁNAK, EL KAZOVSKIJNAK ÉLETÉT ÉS MUNKÁSSÁGÁT. RENDHAGYÓ KIHÍVÁS.

Néhány évvel ezelőtt ragadta el a betegség, de a kortárs képzőművészeti színtér még mindig elevenen őrzi emlékét. A lehgasztott orral ülő rókaszzerű állatot, a szürös végű hegycsúcsokat, a mesebeli holdbéli tájakat, valamint a merész, harsány ecsetvonásokat nem lehet könnyen elfelejteni. El Kazovszkij a '70-es, '80-as és '90-es évek egyik legeredetibb alkotójaként visszavonhatatlanul beírta magát a magyar művészet történetébe. Nem csoda, hogy pár évvel 2008-as halála után most a Nemzeti Galéria tervez számára egy nagyszabású kiállítást.

El Kazovszkij 1948-ban született Leningrádban Jelena Kazovszkaja néven. Édesanyja válását követően hozzament egy magyar mérnökhöz, így került át gyerekként az orosz kultúra és a szovjet mindennapok világából Magyarországra. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán végezte tanulmányait, magába szívva az underground életérzést és mindenekelőtt a punk szellemiségét. Különleges, időn és téren kívüli, nagyon is irodalmias, szimbólumokkal és pszichológiai motívumokkal teli művekkel robbant be a köztudatba. „Az én belső világlátásom – mondta nem sokkal halála előtt Váradi Júliának egy interjúban – nagyjából hároméves koromban kezdett kialakulni, és a lényege azóta nagyon keveset változott. Talán azért is van ez így, mert a meghatározó alaphelyzetnél nem akadt sokkal fontosabb a számomra. Ami viszont legalább ennyire meghatározó volt ugyancsak hároméves korom óta, az a kielégíthetetlen kíváncsiságom. Ez hajjt engem a létezésben, s mivel a kíváncsiság szüli a kérdéseket, a kérdések pedig a válaszokat és az újabb kíváncsiságot, folyamatos spirálra épül mindaz, amit a világ láttatni enged számomra. A gyakorlati trendek sohasem érdekelték, a külső kényszerekre nem tudok reagálni, és ha nem is mindig esik jól, hogy néha nem vagyok benne az éppen működő trendek közepében, ezen nem tudok és nem is nagyon akarok segíteni. Hozzám például 1972 óta töretlenül a punk áll a legközelebb, és ezen semmi sem tud változtatni. A tarka, vásári színessége, a kétségbeesett önpusztító volta, a viharos ereje, a színpadiassága.”

El Kazovszkij festőként, performerként, díszlettervezőként és – ahogy azt ma már tudjuk – költőként is hatalmas életművet hagyott maga után. A Nemzeti Galéria ősszel nyíló nagy kiállítása nem dokumentálja a pálya minden egyes lépését, nem protokolláris emlékkiállítás, hanem vitákat provokáló, izgalmas kortárs esemény, ami külön szekciókra bontva mutatja be El Kazovszkij munkásságának egyes egységeit. A fikcióval, a keretekkel, a síkvetületekkel, a képregény formával és az irodalmi szerepekkel való játék azonban nem ártatlan – El Kazovszkij zaklatott, szenvedélyes művei a vágyat az uralom és alávetettség, az erőszak és szenvedés, a szadizmus és mazochizmus folyamatos váltógazdálkodásaként tartják életben. Innen művészetének mélyről fakadó színpadiassága, a nagy, romantikus gesztusok és a drámai párviadalok. A kiállítás egyik szenzációja a több mint harminc éven át űzött ünnepi játékaiknak, „Dzsapanoptikumok” című monumentális színpadnak és jelmezegyüttesnek a bemutatása. (Az élő féti-szekkel folytatott önszebző performanszoknak egykor ő maga volt a főszereplője.)

Az egész életművet átszövi a nemi identitás problémája, amivel már három évesen szembesült. A már idézett interjújában magyarázza el részletesen különleges, transzmemű tapasztalatát: „Az én helyzetem más, mert egy számomra furcsa 'női' testben élő férfi vagyok, s hogy a dolog még bonyolultabb legyen, olyan homoszexuális férfiember vagyok, aki számomra a vonzerőt a nagyon lányos, fiatal fiúk jelentik, akiket én tulajdonképpen nőknek látok, és mint nőket szeretem.” A gyermekkortól kezdve meghatározó identitáskeresés magyarázza El Kazovszkij képi művészetének egyetlen jól azonosítható forrásvidékét, a tudattalannal és a vágyfantáziákkal első ízben szembenézést, hibrid testeket felvonultató szürrealizmus hatását. Mélyre ható családi és kulturális gyökereit, a nyelvhez, a klasszikus orosz irodalomhoz és kultúrához való kötődését ugyanebben a fejezetben dolgozza fel a kiállítás.

Természetesen megjelenik a pályakezdést körülvevő egykori avantgárd kontextus is, a '70–80-as évek hazai underground ellenkultú-

rája, a maga bensőséges közegével és kissé csonka nyilvánosságával. Az a színtér, amely egyből befogadta, de szükségképpen félre is értette. Idetartozik korai eredetű, de egy életen át őrzött vonzódása bizonyos rendhagyó szubkultúrákhoz, például a furcsaságokért rajongó „camp” ízléshez vagy a punk zene világához. Mindezek mellett a kiállításon önálló szekciót kap El Kazovszkij festészete, ami itt a semleges

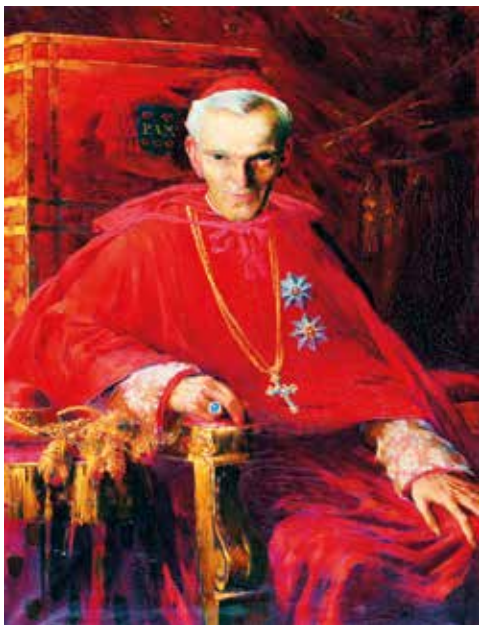
„fehér kocka”-szerű galériatérben jelenik meg, hagyva, hogy a művek csak önmagukban, az életrajz ismerete nélkül, „abszolút festőiségükben” hassanak.

• **A TŰLÉLŐ ÁRNYÉKA – AZ EL KAZOVSKIJ-ÉLET/MŰ**
Magyar Nemzeti Galéria
október 30.–2016. február 14.

VASZARY, VASZARY, VASZARY

BALATONFÜREDEN FELVONUL A HÍRES VASZARY CSALÁD ÖSSZES FONTOS TAGJA: KÖNNYED SZÍNEK ÉS FEKETE REVERENDA.

A Vaszary-renezánsz folytatódik. Az előkelő nemesi család papi és művészarjai a 19. század végén és a 20. század első felében fontos szerepet töltek be Magyarországon, de az ideológiai széljárásnak köszönhetően a második világháború után egészen elfelejtődtek. Pár éve viszont megindult a Vaszary-renezánsz: a Nemzeti Galéria nagyszabású életmű-kiállítást rendezett Vaszary Jánosnak, sorra adják ki Vaszary Gábor regényeit, Vaszary Kolos primási nyaralójában pedig megnyitotta kapuit az úgynevezett Vaszary Villa, a Balaton legszínvonalasabb programmal futó új kiállítóhelye. Épp itt, a balatonfüredi villában veszik leltárba szeptembertől a család fontos tagjait: papot, festőt, író, színészt és rendezőt.

A Vaszary Galéria és a Magyar Nemzeti Galéria közös kamaratárlatán közel két tucat festmény mutatnak be a Nemzeti Galéria, az

esztergomi Keresztény Múzeum, a Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeum és a Tihanyi Bencés Apátság gyűjteményeiből. (Különlegesség, hogy most először találkozhat a közönség a Nemzeti Bank Értéktár Programjának keretében egy külföldi magángyűjteményből nemrég visszavásárolt, 1924-es remekművel, a „Kereszténységgel”).

A tárlaton témák szerint csoportosítva, Vaszary Kolos személyéhez, a Vaszary Villához és a Balatonhoz kapcsolódva sorjázunk a festő unokaöcs alkotásai. A középpontban Kolos áll, aki bencés szerzetesből lett esztergomi hercegprímás. Ő építette egyházfői nyaralóként a primási villát Füreden. A 19. század végén elkészült pazar neobarokk palota élete végén lakhelyül is szolgált a számára. Hosszú évtizedek méltatlan hanyattatásai után öt évvel ezelőtt újította fel az önkormányzat, s azóta is a balatoni kulturális élet egyik fő központjaként üzemel.

Bár a hercegprímás személyét érdemes bemutatni, Vaszary János a 20. századi magyar festészet kedvelői számára jól ismert figura. Stílusiskolába nehezen besorolható, a szecessziótól jutott el az expresszív, látványos és virtuóz kifejezőmódig. Festett mulató társaságot, mondén párizsi nőket, jeleneteket a Riviéráról, de bibliai és egyházi témákat is. (Természetesen megfestette fiatalkori patrónusát, hercegprímás nagybátyját is.) A balatonfüredi kiállítás a festő helyszínhez köthető műveiből válogat, hiszen Vaszary nemcsak a strandok és fürdőzők világát örökölte meg ezerszer, de ő készítette el a tihanyi Biológiai Kutatóintézet hatalmas pannóját rejtélyes halakkal, tengeri lényekkel és úszó állatokkal.

● **VASZARY, VASZARY, VASZARY – VASZARY KOLOS, VASZARY JÁNOS ÉS A VASZARY CSALÁD MŰVÉSZTAGJAI**
Vaszary Villa, Balatonfüred
2016. január 3-ig

ÚJRATERVEZÉS / RE-PLANNING

VÁLOGATÁS AZ ANTAL-LUSZTIG-GYŰJTEMÉNYBŐL

Az új struktúrában működő MODEM–Déri Múzeum első nagyszabású, mindhárom emeletet betöltő kiállítása, ahogyan címe is sugallja, új szemszögből szeretné bemutatni a legnagyobb magyar magángyűjteményt, illetve annak egy részét. Az elmúlt kilenc évben számos művészettörténész, kurátor válogathatott a több ezer alkotás közül. Itthon és külföldön, a MODEM falain belül és kívül, harmincnál is több kiállítást rendeztek a kollekcióban őrzött művekből.

Az épület földszintjén egy arcképcsarnokkal kezdődik a kiállítás, mely hatásában az egykori főúri galériákra emlékeztetheti a látogatót. Számos portré található itt, köszönhetően annak, hogy a 20. század első fele – amikor a műfaj egyik virágkorát élte – rendkívül gazdagon reprezentált a gyűjteményben.

A második emeleten a művek három fő témakörbe sorolhatók. A legnagyobb szekció azt mutatja be, hogyan jelennek meg a 20–21. századi művészetben az olyan nagy kulturális tradíciók, mint a zsidó-keresztény kultúra, a szélesebb értelemben vett környezet. A tradíciók szekcióját két elvontabb témakör fogja közre, az egyikben az idő, a másikban a tér fogalomkörébe vonható művek láthatók. Az idő szekció fő motívuma, s egyben szimbóluma az óra. A tér képei olyan alkotások, melyeket világmodellként, a világot interpretáló művekként is értelmezhetünk.

Míg a földszinti válogatás egy műfajból, az arcképből indul ki, a második emeleti szekciók pedig tematikai szempontokat követnek, addig a harmadik emelet az ábrázolás egyik huszadik századi nagy kalandját idézi meg. A figurativitástól való elszakadást reprezentatív magyar és nem-

zetközi alkotásokon keresztül tanulmányozhatjuk. A mintegy 400 műből álló tárlatot a hagyományos képzőművészeti műfajok mellett installációk és videóművek színesítik, ezen kívül népművészeti tárgyak felsorakoztatása árnyalja tovább a vizuális kultúra gazdag rétegeit és a gyűjtői magatartást. A látogatók számára interaktív technikai eszközök, a gyerekeknek elkülönített múzeumpedagógiai részleg segíti a művek megismerését és befogadását.

● **ÚJRATERVEZÉS – VÁLOGATÁS AZ ANTAL-LUSZTIG-GYŰJTEMÉNYBŐL**
MODEM, Debreceen
2016. január 31-ig

POP ART KELETEN

AZ ŐSZI SZEZON LEGNAGYOBB ROBBANÁSAKÉNT NYITJA MEG A LUDWIG MÚZEUM A NAGY POP ART SHOW-T. SZUPERSZTÁROK ÉS HELYI PÁRHUZAMOK.

Mivel a német Ludwig házaspár által alakított, sok-sok országban működő múzeumlánc szorosan kapcsolódik a legrangosabb nemzetközi szakmai szintérhez, ezért Budapest sem maradt ki a 2015-ös nagy pop art lázból. A legrangosabb amerikai és brit intézmények épp idén vették elő a pop artot, s dolgozták fel kimerítő tudományos alaposággal. Ehhez a hullámhoz kapcsolódott a bécsi Ludwig Múzeum,

hol azóta ikonná vált leveses konzervjei, Tom Wesselmann plakátokra illő meztelen nőalakjai vagy Duane Hanson megtevesztésig élethű szobrai mind láthatóak voltak Bécsben.

A pop art forradalmat hozott a művészettörténetben. Míg a második világháború utáni nyugati kortárs művészetet ellepték az óriási méretű absztrakt festmények, addig a '60-as években a fiatal alkotók újra felfedezték az őket körülvevő hétköznapi világot: a tévét, az újságok fotóit, a szitázott plakátok raszterpontjait, az élénk színeket, a reklámokat, a műanyag tárgyakat stb. Optimista derűvel, álinaiv lelkesedéssel merültek el ebben a vizuális birodalomban. Ugyanakkor a szovjet érdekszférában ezek a fogyasztási cikkek alig léteztek, nyugati hatásra mégis megjelent egy különös hangulatú, kevésbé domináns, kelet-európai pop art. A budapesti Ludwig Múzeum nemcsak átvette a bécsi intézmény világsztárokra épített kiállítását, hanem kiegészítette a régióbeli alkotók munkáival. (Innen a cím második fele: „The East Side Story”.) Bak Imre például Andy Warholhoz hasonlóan sokszorozott meg

egy igazolványképet, csak matrózblúzos modelljét Marikának hívják. A szlovák Stano Filko pedig a csehszlovák gumimatrac-ipar büszkeségére vetítette rá egy meztelen nő sziluettjét. Ilyen és hasonló kelet-európai igényességek egészítik ki a művészettörténeti albumokba illő szupersztárok műveit.

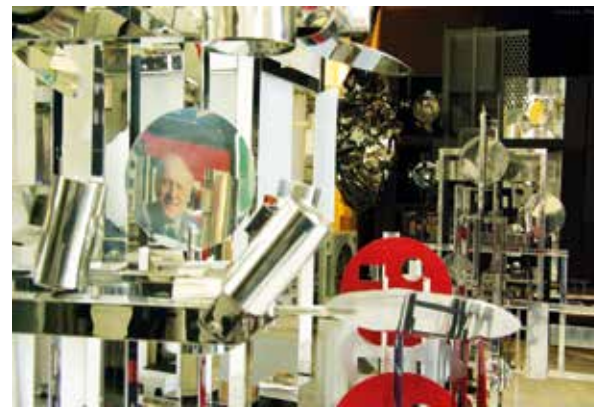
● **LUDWIG GOES POP + THE EAST SIDE STORY**
Ludwig Múzeum, 2016. január 3-ig

hiszen a gyűjtemény alapjait képező kollekciónak részlege elképesztően gazdag. Hiába tevékenykedett ugyanis a házaspár Németországban, a '60-as években friss hullámként érkező amerikai művészek egészen elbűvölték őket. Rövid idő alatt számos főművet megvásároltak azoktól a nagy nevektől, akik ma a legdrágább művészekként vannak számon tartva a világon, Andy Warholtól kezdve, Roy Lichtensteinen keresztül, Jasper Johnsig. War-

SCHÖFFER A MŰCSARNOKBAN

A MŰCSARNOK A MAGYAR SZÁRMAZÁSÚ, VILÁGHÍRŰ KIBERNETIKUS MŰVÉSZNEK, NICOLAS SCHÖFFERNEK RENDEZ NAGY KIÁLLÍTÁST ŐSSZEL. ROCKENBAUER ZOLTÁNT, A TÁRSKURÁTORT KÉRDEZTÜK AZ ÉLETMŰRŐL ÉS A VÁRHATÓ ÉRDEKESSÉGEKRŐL.

Kezdjük az elején: Nicolas Schöffer vagy Schöffer Miklós? 1912-ben született Kalo-csán, de igen idősen, 1992-ben Párizsban halt meg. Most akkor magyar vagy francia művésznek tekinthető?

Schöffer Miklós-ként született, de Nicolas Schöfferként lett ismert művész. Huszonnégy éves korától haláláig Franciaországban élt és alkotott. Nekünk, magyaroknak persze kicsit mindig Miklós marad, de fogadjuk el, hogy inkább Nicolas Schöffer, ahogy Vásárhelyi Győző is Victor Vasarely, Tóth Imre pedig Amerigo Tot.

Annak ellenére, hogy jó fél évszázaddal ezelőtt állt elő új ötleteivel, még ma is meg kell magyarázni a legtöbb művészetét jellemző fogalmat a széles közönségnek. Mi az a „kinetikus művészet”?

Ez nemcsak az ötven évvel ezelőtti irányzatokkal van így, de a száz évesekkel is. Ráadásul Schöffer a „kinetikus szobrász” fogalmat magára nézve nem is vállalta, mivelhogy messze túlhaladta azt: ő kibernetikus művész. A kibernetikus művészet valóban a kinetikus szobrászattól fejlődött ki, aminek Schöffer is az egyik elindítója volt. Röviden azt mondhatnánk, hogy mindkét irányzat a

műtárgy mozgásán alapszik, de míg a kinetikus szobrokat pusztán a mechanika törvényei, a mágneses tér vagy az elektromosság hajtja, a kibernetikus alkotások programozottan vezéreltek.

Mennyire számított Franciaországban a késő modernizmus sztárművészenek? Van jó pár párizsi magyar sztárunk, Victor Vasarelytól Hantai Simonig, ebben a sorban hol helyezhető el?

Schöffer vitathatatlan sztárművész volt az '50-es éveket követően. Minden hivatalos elismerést,

állami kitüntetést megkapott, még a francia Szépművészeti Akadémia tagjai közé is beválasztották. Sok nagyszabású terve megvalósult, kibernetikus fénytornyai épültek fel Lyonban, Liège-ben; a nagy „Prizma”, a „SCAM” autósobor, vagy az első kibernetikus műve, a „CYSP 1” bejárta a világot.

Mitől válik most aktuális ez az óriási, mozgó, tudományos objektet szülő művészet?

Schöffernek 1982-ben volt először és utoljára átfogó tárlata Magyarországon. A mostani tárlatot Szegő György művészeti igazgató 2010-es műteremlátogatása óta érleli – ő a kiállítás társkurátora. Az életmű nagy hatással volt az építészet egykorú átalakulására is. Azóta felnőtt egy nemzedék anélkül, hogy Budapesten találkozhatt volna a művészetével. A kiállítás egyfajta retro-futurisztika, olyan, mint a mai tévénezőnek az „Orion űrhajó”, vagy amilyen a gyermekeinknek lesz a „Csillagok háborúja”.

Az interjú hosszabb változata honlapunkon olvasható: www.artkaluz.hu

● **SCHÖFFER**
Műcsarnok, október 30.–2016. január 1.

VÁRFOK 25

25 ÉVES A BUDAPESTI GALÉRIÁS SZÍNTÉR NAGY ÖREGJE, A VÁRFOK GALÉRIA. A KORTÁRS MŰKERESKEDŐK DOYENÉVEL, SZALÓKY KÁROLYVAL BESZÉLTÜNK AZ ELMŰLT MÁSFÉL ÉVTIZEDRŐL.

Repülünk vissza gondolatban 1990-be, mikor a Várfook Galériát elindította. Hogyan nézett ki az első kiállítóhely?

Korhadat falépcsős pinchehelyiség volt, egy golyónyomokkal teli, felújításra váró házban a Várfook utca 14.-ben. Olyan, ahonnan egy normális ember rögtön kifordul, amint meglátja. Hiába volt egy fürmedvény, én a romhalmazba is belelátam a lehetőségét.

Milyen művészeket választottak?

Jó pár fiatalal kezdünk dolgozni, például Gerhes Gáborral, Gerber Pállal vagy Kicsiny Balázssal. Mivel alig volt kiállítóhely itthon, nagyon könnyű volt bárkivel együttműködni. Dúskáltam a legjobbakban, így ki tudtam magamnak választani azokat az alkotókat, például El Kazovszkijt vagy Bukta Imrét, akik azóta a korszak meghatározó művészeivé váltak.

Tudta biztosan, hogy milyen nyugati, kortárs galériás modellt akar megvalósítani?

Nem. Mikor megnyitottam a Várfookot, nem tudtam, hogy el fogok adni! A mai fogalmaink szerint inkább non-profit vállalkozásnak mondanám.

Hogy lehetett ránevelni a közönséget arra, hogy műtárgyat vásároljon egy kortárs galériában?

Nem volt egyszerű történet, mert se a vásárló, se a művész nem értette a helyzetet. 2000-ben adtam fel a fő állásomat, akkor már működött

a két galéria a Várfook utcában, az eredeti Várfook Galéria, a Várfook Galéria XO Terem – plusz még harmadikként a Spiritusz Galéria.

Ennyire pörgött már a műtárgypiac?

Igen, a '90-es évek második felétől, úgy '97-től egészen a válságig, 2008–2010-ig. Közben megfordultunk komoly művészeti vásárokon. De a nemzetközi piacra nagyon nehéz kilépni itthonról, mert nem ismerik a magyar művészeket. A változást a párizsi szürrealizmus elismert mestere, Rozsda Endre és Picasso egykori szerelme, Françoise Gilot hozta meg. Egy Gilot nagyságú névre egész másképp reagáltak már a külföldiek.

Hol tart ma a galéria?

Az XO Terem kinötte magát, és abból lett a mai Várfook Galéria. Miközben az eredeti, kicsi helyiségből lett a Várfook Project Room, ahol fiatalokat állítunk ki lazább körülmények között.

Az interjú hosszabb változata honlapunkon olvasható: www.artkaluz.hu

TESTVÉRHÁBORÚ EURÓPÁBAN

SZÁZEGY ÉVE TÖRT KI AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ. A VÁRKERT BAZÁR ÚJ KIÁLLÍTÓTERE LÁTVÁNYOS TÖRTÉNELMI UTAZÁST ÉPÍTETT ILLUZIONISZTIKUS INSTALLÁCIÓKBÓL.

„Új világ született” – hirdeti a Várkert Bazár déli szárnyában berendezett első világháborús kiállítás főcíme. A Duna-part felől több méteres katonaszobrok jelzik a nagyszabású bemutatót. A talpazatot helyettesítő homokzsákok és a messziről patinás bronznak tűnő, de valójában műgyantából öntött emlékművek jelzik, hogy itt látványos történelmi utazásban vehetünk részt. Olyan típusú, minden érzékszervet megmozgató, oktató jellegű kiállítás született itt, amelynek prototípusát a Terror Háza jelenti. Az első világháborús kiállítást megtervező stáb is ugyanabból a tudományos műhelyből került ki, nem véletlen a hasonlóság.

A felújított Várkert Bazár nagyszabású kiállítóterekkel rendelkezik, de a kulturális profilja még nem tisztult le. A világháborús tárlat a lehető leg szélesebb közönséget célozza meg, érdeklődőket, laikusokat, diákokat vagy akár külföldieket. Bár a centenáriumból lecsúsztak a szervezők, az is éppen elég, hogy százegy évvel ezelőtt tört ki az úgynevezett Nagy Háború. Amelynek „nagyságát” a második világháború frissebb tragédiáinak tükrében el-el szoktuk felejteni. Pedig nem

kéne. A Várkert Bazár látványos tárlata 600 négyzetméteren keresztül tudatosítja bennünk újra és újra a kegyetlen vérfürdő realitását.

A nyitóterem megadja az alaphangot: egy életnagyságú, nyalka lovashusár hiperrealista szobra néz farkasszemet szürke, gázálcáros társával, akinek harci lova szintén maszkot hord. Az előbbi mögött dúsan zöldellő, napsütötte mezők, az utóbbi mögött füstölő robbantások. „Mindent megfontoltam, mindent meggondoltam” – mondja az egyik vitrinben Ferenc József büszteje. „Mire a falevelek lehullanak, katonáink visszatérnek” – kontráz rá II. Vilmos. Jól tudjuk, hogy a két császár fogadkozásából mi kerekedett: négy évnyi vérfürdő. Ezt illusztrálandó, látványos installációk követik egymást a füstölő csatamezőtől a sírokkal teli üvegteremig. Tanulságos történelmi utazás, iskolásoknak való, könnyen érthető és könnyen megjegyezhető információkkal.

● ÚJ VILÁG SZÜLETETT – EURÓPAI TESTVÉRHÁBORÚ 1914–1918 Várkert Bazár Déli paloták december 31-ig

MEMENTO MORI & ARS MEMORANDI – KAPUK A MÚLTRA

Vác impozáns főtere már önmagában is igazi turisztikai élmény, azonban idén júliustól még egy ok miatt érdemes idelátogatni: 19-es számú kapualja mögött nyílt meg a Tragor Ignác Múzeum új, állandó várostörténeti tárlata, mely a török hódoltság kora után születő várost, valamint az akkor élő váci emberek mindennapjait mutatja be.

Mindig jó betérni megújult állandó kiállításokra, hisz nemcsak azt az üzenet hordozzák, hogy van igény és ötlet valamit még sokkal jobbá tenni, hanem azt is, hogy összefogással az anyagi forrásokat is elő lehet teremteni rá. Nagyszerű példája ennek ez a váci tárlat, melynek már sokatmondó címe is sejteti, hogy itt izgalmas dolgokra lehet számítani.

A több részből felépülő kiállítás története 1994-ben kezdődött, mikor a váci domonkos templom helyreállítási munkálatai során az építők egy elfalazott lejáratra bukkantak, mely mögött 262 díszes koporsót rejtő kriptá tárukt a szemük elé. A koporsókat felnyitva a meglepetés még nagyobb volt, hisz bennük rendkívül jól mumifikálódott váci polgárok teste nyugodtak. A leletanyag egy részéből 1998-ban nyílt állandó kiállítás Memento Mori címmel, s bár a tárlat igen népszerű volt, többek közt helyhiány miatt sem tudott mindent elmondani a korabeli Vác mindennapjairól, így hamar megszületett az igény egy kiegészítő, modern várostörténeti tárlat kialakítására is. Erre adott választ az Ars Memorandi című kiállítás, mely részben a kriptaleletek anyagára támaszkodva, a korábbi bemutatót kibővítve mutatja be az egykori várost és lakóit.

Az új kiállítás hosszú évszázadokat jár be: mesél a török hódoltság utáni város pusztulásáról és magára találásáról, Vác társadalmának, mai városképeinek és épületeinek születéséről, illetve mesél a 18. század kihívásairól és eredményeiről is. A térképek, grafikonok, tervrajzok, rövidfilmek és tárgyi emlékek közt a leglenyűgözőbb talán az, ahogy a kriptába el-

temetett egykori polgárok sorsai megelevenednek a látogatóknak. Megismerhetik, hogyan élte életét egy bábaasszony, miként kereste kenyerét egy fazekas, vagy milyen ügyekkel kellett megbirkóznia egy korabeli jegyzőnek. Legérdekesebb mégis Stefanovits György szabómester éltéről olvasni, hisz mumifikálódott teste a Memento Mori kiállításon látható három múmia egyike.

A két egymásra épülő tárlat Vác szép főterének egyik 18. századi lakóházában talált otthonra. Míg a Memento Mori a ház középkori pincéjében kialakított kiállítótérben emlékezik a holtakra, addig az Ars Memorandi a frissen felújított földszinti termekben hirdeti a régi város és egykor élt polgárai történetét.

*tradíció
minőség
egység*

www.kalocsaiporcelan.hu

BEMUTATKOZÁS

A Kalocsai Porcelánfestő Manufaktúrában 1971-től foglalkozunk magas minőségű, gazdagon díszített kézi festésű porcelántermékek készítésével, melyekben a népművészet legnemesebb hagyományai a porcelánfestés művészetével ötvöződnek.

1994-ben a manufaktúrát privatizálták, 1996 óta pedig a festés mellett mi magunk is előállítunk porcelánt. Az általunk festett termékek jelentős része saját gyártású, a díszműárukat teljes egészében magunk készítjük. Jelenleg 25 főt foglalkoztatunk.

Manufaktúránk legfőbb előnye, hogy a rugalmas vállalatstratégiai felépítésnek köszönhetően megrendelőink, vásárlóink – legyen szó vállalati vagy egyéni szereplőkről – speciális igényeit is ki tudjuk szolgálni. Vállalati megrendelők esetében a gyors döntéshozatal, és a szoros együttműködés a garancia a sikeres kis-közepes szériás sorozatgyártásra, közös termékfejlesztésre és piaci bevezetésre. Ezen túlmenően vállalunk bérgyártási, bérfestési és formatervezési munkákat is, hiszen a porcelántermékek széleskörű felhasználhatóságának semmi sem szabhat határt. (egyedi üzenethordozó csomagolóeszköz, vállalati ajándék, érmek, díjak, plakettek, stb.)

A TERMÉKCSALÁDOK

SZÍNES KALOCSAI

A színes kalocsai motívum- és színvilág az 1912-es évek után alakult ki, miután megnyílt a nagyatádi fonalgár. Ebben az időben kezdték el gyártani a színtartó fonalakat, melyek színeit vette át később a falpingálás és a porcelánfestés is. Motívumvilágában a mezei virágok (nefelejcs, szegfű, búzavirág, orgona, margaréta, árvácska) stilizált formái jelennek meg. A mesterek a virágokat sávosan, koszorúformában, csokrosan helyezik el, illetve nagyobb felületeket is kitöltenek velük. Minden esetben törekszenek a népművészetben a természetábrázolásra. A színes kalocsai viselet korábban a fiatal korosztály népviselete volt.

SZOMORÚ KALOCSAI

A szomorú kalocsai ugyanazt a formavilágot használja, akárcsak a színes kalocsai. Az eltérés a színekben található. Ebben az esetben a lila, illetve a püspöklika színek dominálnak, a piros és a világossárga nem használatos ebben a termékcsaládban. Jelentős különbség még, hogy itt nem szerepel a paprika a motívumvilágban.

KÉK KALOCSAI

A kék kalocsai formavilágát illetően megjegyzzük a színes, illetve szomorú kalocsaiéival. Mielőtt a színes kalocsai megjelent, nem volt színtartó fonalgártásban, így csupán néhány színt használtak, azaz a pirosat, feketét, fehéret és kéket. Így alakult ki a kék kalocsai színvilág is. Korábban ez a színösszeállítás a népi hagyományok szerint az otthoni viselet volt.

LEPKÉS-MADARAS KOLLEKCIÓ

A lepkés-madaras termékcsalád nevezhető a fantáziavilág szüleményének, két egyforma termék nem születik. Ezen a termékcsaládon belül a porcelán gyártása és festése alkalmával a mesterekre van bízva, hogy meghatározott irányvonalak mellett hogyan készítik el a porcelán műalkotásokat. Így akár több ezer fajta és féle lepkés készülhet mind formáját, mind pedig színvilágát tekintve.

VADÁSZ KOLLEKCIÓ

A Kalocsai Porcelánfestő Kft. 5 éve foglalkozik vadas termékek készítésével. Az elmúlt években a piac igényeinek megfelelően egyre bővebb kínálatot rendelkezik. Mára már kétféle készlettel is megjelenik a piacon. A készletek aranyozását kézzel készítik, Angliából származó arannyal, a vadas nyomtatokat Európa legmodernebb dekoranyag gyártó üzeméből vásárolják. A termékeket különböző mintával tudják elkészíteni, továbbá egyedi tervezésű és feliratozású vadas termékek készítését is vállalják. Az állatmotívumos porcelán alapanyaga német, a munkafolyamatokat pedig – a tervezéstől a porcelán gyártásán át a díszítésig – Kalocsán végzik.

PATIKAMÚZEUMOK

A MUZEOLÓGIA RÉGI-ÚJ ÉKKÖVEI

A patikamúzeumok berendezéseit látva, akaratlanul eszünkbe jut nagyanyáink „Régen bezzeg minden másképp volt...” mondása. S valóban, a faragott bútorok, a csodálatosan kidolgozott patikaedények és az öreg mészarak egészen más hangulatot idéznek, mint egy mai gyógyszerár. Hazánk több városában várja a közönséget patikamúzeum, melyek nemcsak szépségükkel, hanem tudomány- és művészettörténeti értékükkel is egyre fontosabb helyet foglalnak el a múzeumi palettán.

Európa és Magyarország városainak fejlődéséhez szervesen hozzátartoztak a patikák és az ott dolgozó nagy tudású, rendszerető, néha talán különc patikusok is. E régi gyógyszerárak jóval többet is kínáltak, mint orvosságot: egyszerre volt találkozóhely, ahol a betérők beszélgethettek, amíg gyógyszereik elkészítését várták, lehetett itt életmód-tanácsokat kapni, vagy a nagyvilág híreiről értesülni.

A patikaépítést és azok berendezése természetesen több változáson ment keresztül az évszázadok során. Míg a késő középkorban a patika legtöbbször csak egy elárúsító bódé vagy egyszobás ház volt, addig a 18. századra már minden gyógyszerárban kellett lennie officinának (gyógyszerkiadásra szolgáló helyiség), anyagkamrának, laboratóriumnak, drogszáritó padlásnak és pincének. A különböző stílusirányzatok és korstílusok is rányomták

bélyegüket a patikák külalakjára. Hazánkban nagyon szép barokk, klasszicista, empire, biedermeier, eklektikus és szecessziós stílusban berendezett patikákat is ismerünk, melyek nemcsak gyógyszerésztörténeti, hanem iparművészeti – ezen belül jelentős bútorművészeti – értékkel is bírnak.

A mives enteriőrök megóvásának az ügye a '60-as évek közepén vált igazán égető problémává, amikor a megváltozott fogyasztói szokások hatására országsszerte modernizálni kezdték a régi patikákat. A segítséget a már meglévő múzeumi jogszabályokon túl egy 1965-ben kiadott miniszteri rendelet hozta, mely egyöntetűen szabályozta a régi gyógyszerári berendezések megóvását. A munkában kiemelt szerepet kapott a Szemmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár, valamint részben az Iparművészeti Múzeum is. Hogy a patikák ügye jó irányba haladt, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy mára a gyógyszerészeti gyűjtemények és kiállítóhelyek igen komoly hálózata alakult ki, melybe a múzeumi tulajdonban lévő patikaberendezések és helyiségek (patikamúzeum) mellett működő, védett gyógyszerárak (múzeumpatika), patikaházak, valamint olyan állandó kiállítások is beletartoznak, amelyekben önálló patikaenteriók is láthatóak.

Patikamúzeumba betérni olyan, mintha időutazást tennénk a múltba. A polcokon

sorakozó díszes feliratozású edényeket, ódon szekrényeket és a jellegzetes kétkarú mérleget látva szinte tényleg már csak a patikus betoppánására várunk. Hazánkban több nagyon szép patikamúzeum és gyógyszerártörténeti kiállítás várja az érdeklődőket. Míg Budapesten az Arany Sas Patikamúzeum mellett a Szemmelweis Orvostörténeti Múzeum állandó kiállításának részeként megtekinthető az egykori Szent Lélek Patika bútorzata, valamint Ernyey József egykori patikájából kialakított Ernyey József Gyógyszerártörténeti Könyvtár is, addig a vidékieknek sem kell a fővárosig utazniuk, hisz több településünkön (Kecskemét, Pécs, Székesfehérvár, Kőszeg, Mezőberény, Győr, Sopron, Debrecen, Eger és Majk) is található szépen felújított patikamúzeum vagy enteriór. Az impozáns sorból legszebbnek talán a kőszegi Arany Egyszarvú Patikamúzeum mondható, ahol hazai viszonylatban egyedülálló szárító-, vagy más néven drogpaddást is láthat a betérő.

Mint minden múzeumnak, így a patikamúzeumoknak is meg kell birkóznia azzal a kérdéssel, hogy miként tudnának még több látogatót becsalogatni, illetve korábbi vendégeiket visszatérésre ösztönözni. Bár vannak ötletek és sikeres kezdeményezések – többen múzeumpedagógiai órákat, beszélgetéseket, gyerekfoglalkozásokat, gyógynövényes előadásokat tartanak –, mégis sokan úgy vélik, hogy ennél jóval hatékonyabb eszközökre van szükség. Ebben az elképzelések szerint nagy szerep jutna a mostanában alakuló Orvos- és Gyógyszerártörténeti Gyűjtemények Szövetségének, amely tervei közt szakmai, képzési, turisztikai és marketing jellegű célok is szerepelnek. A megoldást tehát a szakemberek az együttműködésben látják, a közösen szervezett konferenciák és kutatóprogramok mellett egységes kedvezményrendszer, közös honlap, kiadványok és sajtószolgálat létrehozásán is gondolkodnak.

Őnök azonban addig se maradjanak otthon: menjenek el és nézzék meg, hogyan éltek és dolgoztak egykori patikusaink, pillantsanak bele, hogy milyen eszközökkel folyt a gyógyszerkészítés, illetve csak adják át magukat e régi világ hangulatának, melynek megélésében a polcokon száradó gyógynövények illata, valamint a régi bútorok látványa is segítségre lesznek!

FÉNYMŰVÉSZETI FESZTIVÁL AMSZTERDAMBAN

Amszterdamban immár négy éve nem ismerik a sötét, téli estéket. November végétől 55 napon át a holland főváros múzeumainak kiállítóterei helyett az város utcái szolgálnak majd igazi művészeti attrakciókkal. Az Amszterdami Fényfesztivál ideje ez, ahol holland és nemzetközi fényművészek – mérnökökkel és építészekkel karöltve – mutatják be elkápráztatóan ötletes alkotásaikat. A minden évben több százezer látogatót vonzó eseményen álló, mozgó és interaktív fényszobrok, -festmények és -installációk lepik el az utcákat, a tereket, a vizet és az égboltot. A fesztivál további különlegessége, hogy két útvonalon is bejárható: a sétát választók a fényszobrokat követve a város legérdekesebb negyedeibe juthatnak el, míg azok, akik úgy dön-

tenek, hogy hajóra szállnak, azokat a kanálisok fénydekorációi ámítanak majd el. A fesztivál idei témája a barátság, melynek jegyében készített alkotások az emberiség jobbik oldalára, illetve a fényre, mint mindenki által érthető univerzális nyelvre kívánják felhívni a figyelmet.

• **AMSZTERDAMI FÉNYFESZTIVÁL 2015**
Amszterdam
november 28.–2016. január 17.

MADAME LEBRUN, A KALANDOR FESTŐNŐ

A 18. század egy olyan kor volt, amelyben a nőknek még nem igazán volt lehetőségük karrierépítésre. Élisabeth Louise Vigée Le Brun azonban már fiatal lányként tudta, hogy ő más, mint a többiek. 15 éves sem volt, amikor már gazdag megrendelőknek dolgozott, 24 évesen pedig nem más, mint a francia királynő, Marie Antoinette állt neki modell. Saját magáról is előszeretettel készített portrékat, melyeket – igen okosan – nevének és festészetének népszerűsítésére használt. Megrendelői elsősorban elegáns stílusáért, élénk színeikért, részletgazdag ábrázolásmódjáért és azért szerették, mert mindenkit a legjobb oldaláról tudott bemutatni. Életében a francia forradalom hozott drámai változást, Marie Antoinette hivatásos portréfestőjeként királynéi székébe ült, ezért a várható halálbüntetés elől lányával együtt külföldre szökött. 12 évig tartó vándorlása során eljutott Olaszországba, Ausztriába és Oroszországba is, ahol a helyi arisztokrácia és az emigránsok köreiből kapta megrendeléseit. A Grand Palais a kalandos életút minden állomását bemutatja; volt miből válogatni, hisz életműve több mint 600 portrét és közel 200 táj-, illetve mitológiai témájú képet tartalmaz. A kiállított művek közt van az a lányát és őt ábrázoló festménye is, melyet a mai napig az anyai gyengeség egyik legszebb megjelenítésének tartanak a művészettörténészek.

• **ÉLISABETH LOUISE VIGÉE LE BRUN**
(1755-1842)
Grand Palais, Párizs • 2016. január 11-ig

GOYA ÉS PORTRÉI

A National Portrait Gallery megint valami olyanra készül, ami eddig még sehol nem volt a világon: Francisco de Goya portrékéiből rendez kiállítást. A spanyol festészet egyik legnagyobb donjának munkáit az összes neves múzeum kiállította már így vagy úgy, ám csak arcképeinek eddig sehol nem szenteltek önálló kiállítást. Hogy miért volt ez így, nem tudni, hisz a szinte egész életében dolgozó mester igen csak szép számmal készített portrékat. Első fontos megrendelését 37 évesen Floridablanca grófjától kapta, mely után jó szerencséje egészen III. majd IV. Károly udvaráig vitte, de az elit más tagjai is sokat foglalkoztatták. 10 évig büszkén és boldogan látta el feladatait, ám ekkor egy rejtélyes betegség támadta meg, melynek következtében hátralévő életét süketen élte le. Ez, valamint a politikai életben végbemenő változások egyre inkább elsötétítették látásmódját. Goya korábban is arra törekedett, hogy ne csak az előtte ülő arcot, hanem az arc mögötti embert is megfesse, betegsége után azonban előjött szarkasztikus énje is. Egyre inkább nem félt megfesteni azt, amit látott, távol állt tőle mindenféle hízelgés, ez pedig korának legmodernebb festőjévé tette. A kiállítás kronologikus sorrendben vezeti végig a látogatót egy olyan úton, ahol egy festő művészi stílusa mellett a képekről visszaköszönő arcok is drámai változásokon mennek keresztül.

• **GOYA: THE PORTRAITS**
The National Portrait Gallery, London
október 7.–2016. január 10.

EGY KÜLÖNÖS BARÁTSÁG: KUBIN ÉS FEININGER

„Az összes kortárs rajzoló közül Önt csodálom a legjobban.” – e sorokat Alfred Kubin 1912-ben írta az akkor Berlinben karikaturistaként dolgozó Lyonel Feiningernek. A levélre alig két nap

múlva Feininger is hasonlóan meleg hangon válaszolt, és ezzel egy rövid, ám annál intenzívebb művészbártság vette kezdetét. Érdekes kapcsolat volt az övék, hisz míg Kubin a világot sötét, félelmetes helynek látta, amit képzelete rémisztó, amorf lényekkel töltött meg, addig a színeket szerető Feininger – talán félig amerikai származása miatt is – optimistán tekintett a jövő felé. Kubinnak visszahúzódo természete miatt meglehetősen nehezebb esett kapcsolatot kialakítania, Feiningerben mégis úgy érezte, lelki társát találta meg, mely mindkettejük művészetére inspirálóan hatott. Levelezésük 1919-ben szakadt meg végleg, ekkor pályájuk is két teljesen külön irányt vett: Kubin irodalmi művek illusztrálása felé fordult, Feininger pedig a festészetben talált önmagára. A kurátorok a két művész csaknem száz rajzát és grafikáját gyűjtötték össze, köztük több olyat is, amelyet annak idején egymásnak is elküldtek. Életműüket nemcsak külön, hanem egymást kiegészítve is nagyon érdekes látni, hisz a tárlat azt is bemutatja, hogy egy-egy témát (pl.: háború, városok, ünnepek) hogyan ábrázolt e két különböző habitusú és életfelfogású művész.

• **MŰVÉSZBARÁTSÁGOK:**
ALFRED KUBIN ÉS LYONEL FEININGER
Albertina, Bécs
2016. január 10-ig

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

(Állandó kiállítások: www.artkalauz.hu)

BUDAPEST

Aquincumi Múzeum – Romkert

III., Szentendrei út 135. Tel.: 1-250-1650
www.aquincum.hu, Nyitva: okt. 31-ig a múzeum kedd–vasárnap 10–18 óráig, a Romkert kedd–vasárnap 9–18 óráig. Nov. 1-től márc. 31-ig a múzeum kedd–vasárnap 10–16 óráig, a Romkert száraz időjárás esetén látogatható. Hétfőn zárva.

- Nincs másik! – Három páratlan műkincs Budapest földjéből (október 31-ig)
- Spakni, ecset, lézerszkennel – régi és új technológiák alkalmazása a régészeti kutatásban Óbudától Újpestig (október 31-ig)
- Wellness az ókorban – Fürdőkultúra Aquincumban (november 16.–2016. november 30.)

Bajor Gizi Színházmúzeum – Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet

XII., Stromfeld Aurél u. 16.
Tel.: 1-375-1184/124, www.szinhaziintezet.hu
Nyitva: szerda–vasárnap 14–18 óráig.

- „a” Darvas (2016. február 28-ig)
- Individuális mitológia és a szabadtánc Magyarországon – Drodzik Orsolya kiállítása (2016. január 31-ig)

Bélyegmúzeum

VII., Hársfa u. 47. Tel.: 1-342-3757
www.belyegmuzeum.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Posta vízen és levegőben – hajó- és légitársaság a polgári korban (október 15.–2016. május 30.)

Budapest Galéria

III., Lajos u. 158.
Tel.: 1-388-6784
www.budapestgaleria.hu
Nyitva: 12–20 óráig. Hétfőn zárva.

- Emlékek tava – Balatoni nyaraink kortárs képzőművészek és költők szemével (október 18-ig)
- inside express II. / Elképzelt rokonság – Barna Orsolya és Pálkás Bence György kiállítása (október 18-ig)
- Képzelt közösségek, magánképzetek / Privát nacionalizmus Budapest (október 27.–december 13.)

Budapesti Történeti Múzeum – Vármúzeum

I., Szent György tér 2.
Budavári Palota E épület
Tel.: 1-487-8800, www.btm.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Mátyás-templom. A budavári Nagyboldogasszony-templom évszázadai (2016. január 4-ig)

Duna Palota

V., Zrínyi u. 5.
Tel.: 1-235-5500, www.dunapalota.hu
Nyitva: hétfő–vasárnap 9–18 óráig.

- „Én ilyenek látom a világot”. – Fodor József festőművész emlékkiállítása (október 14.–november 17.)

Faur Zsófi Galéria – Panel Contemporary

XI., Bartók Béla út 25.
Tel.: 1-209-3635, www.galeriafaur.hu
Nyitva: hétfő–péntek 12–18 óráig, szombat 10–13 óráig. Vasárnap és hétfőn zárva.

- Próféták/Hamis Próféták – Horváth Lóczy Judit és Gyarmati Zsolt kiállítása (november 6-ig)
- Faragott homlokzat – Gyenis Tibor fotókiállítása (november 3-ig)
- Katerina Belkina kiállítása (november 5.–december 11.)

Fiktív Pub Gasztró Galéria

VIII., Horánszky u. 27.
Tel.: 20-286-2118, www.fiktivpub.hu
Nyitva: hétfő–vasárnap 12–24 óráig.

- SOMLÓ – „Isten ittfelejtett kalapja” – Vikker Zsuzsi fotókiállítása (november 29-ig)

Francia Intézet

I., Fő u. 17. Tel.: 1-489-4200, www.inst-france.hu
Nyitva: hétfő–péntek 9–19 óráig.
Szombaton és vasárnap zárva.

- Képbe zárt íráskorok – 1945 utáni rajzok és grafikák a Szépművészeti Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményéből (december 5-ig)

FUGA

Budapesti Építészeti Központ
V., Petőfi Sándor utca 5. Tel.: 1-266-2395
www.fuga.org.hu, Nyitva: 10–21 óráig.

- Bán Ferenc építészete (október 25-ig)
- Lakótelep – Szigethy Anna kiállítása (október 16.–november 8.)
- Akik Budapestet építették. Építészet és ízlés a 18–19. századi kézműves- és iparosoktatásban (október 28.–november 15.)
- East Side Architecture. Kelet-Szlovákia kortárs építészete (október 28.–november 15.)

- Tér és geometria – Helga Philipp (1939–2002) képzőművész kiállítása (október 29.–november 16-ig)
- Magdalena Zeisel kiállítása – fotó, installáció, performansz (november 13–30.)
- Reimholz Péter életműkiállítása – építészet (november 20.–december 13.)
- A Magyar Vízfestők Társaságának kiállítása (december 17.–2016. január 11-ig)

Hadtörténeti Intézet és Múzeum

I., Kapisztrán tér 2-4.
Tel.: 1-325-1600, www.militaria.hu
Nyitva: kedd–vasárnap 10–16 óráig.

- A szicíliai partraszállástól Magyarorszáig bombázásáig 1943–1945 (december 31-ig)
- Utca/Front – Grafikai plakátok az első világháború idejéből

Haas Galéria

V., Falk Miksa u. 13. fszt. 2.
Tel.: 1-302-5337, www.haasgaleria.hu
Nyitva: hétfő–péntek 10–18 óráig, szombaton 10–13 óráig. Vasárnap zárva.

- Modern klasszikusok – Klasszikus modernek XII. XX. századi festmények, rajzok kiállítása (október 16.–2016. október 16.)

Honvéd Főparancsnokság épülete

I., Dísz tér 17. (Budai Vár)
Tel.: 1/375-8048, www.vargondnoksag.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Csontváry géniusza – A magányos cédrus (december 31-ig)

Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum

VI., Andrássy út 103.

Tel.: 1-322-8476, www.hoppmuzeum.hu

Nyitva: kedd–vasárnap 10–18 óráig.

Hétfőn zárva.

- Az indológus indián – Baktay Ervin emlékezete (november 1-ig)
- „Gendzsi herceg nyomában – Japán képen és írásban” (november 27.–2016. április 17.)

Iparművészeti Múzeum

IX., Üllői út 33-37.

Tel.: 1-456-5107, www.imm.hu

Nyitva: kedd–vasárnap 10–18 óráig.

Hétfőn zárva.

- „Áthoszi” remek – Ortodox szerzetesek miniatúr faragványai (október 25-ig)
- A Magyar Formatervezési Díj és a Design Management Díj 2015 kiállítása (november 15-ig)
- Home Sweet Home (november 15-ig)
- Kollektív képzelet – Ibero-amerikai Designbiennálé (BID14) (november 15-ig)

Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

III., Kiscelli u. 108. Tel.: 1-250-0304

www.kiscellimuzeum.hu, Nyitva: okt. 31-ig

kedd–vasárnap 10–18 óráig. Nov. 1-től kedd–vasárnap 10–16 óráig. Hétfőn zárva.

- Bertók Éva kiállítása (november 2-ig)
- Képzelt közösségek, magánképzetek / Privát nacionalizmus Budapest (október 27.–december 13.)
- Holttest az utazókosárban – A Mágna Elza-rejtély (2016. január 10-ig)

Köröndi Galéria

V., Falk Miksa utca 7.

Tel.: 1-269-0763, www.kormendigaleria.hu

Nyitva: hétfő–péntek 10–17 óráig. Szombaton és vasárnap zárva.

- Az esti kérdés – Tenk László festőművész kiállítása (október 12–29.)
- Szebeni András fotóművész kiállítása (november 2–12.)
- Karácsonyi vásár (november 23.–december 30.)

Liszt Ferenc Emlékmúzeum és Kutatóközpont

VI., Vörösmarty u. 35. Tel.: 1-322-9804

www.lisztmuzeum.hu, Nyitva: hétfő–péntek

10–18 óráig, szombaton 9–17 óráig.

Vasárnap zárva.

- A Don Sanche-tól a Via Crucisig – Liszt európai útja Párizstól Budapestig (2016. május 14-ig)

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum

IX., Komor Marcell u. 1. Művészetek Palotája

Tel.: 1-555-3444, www.ludwigmuseum.hu

Nyitva: állandó kiállítás: kedd–vasárnap

10–18 óráig, időszaki kiállítások: kedd–vasárnap

10–20 óráig. Hétfőn zárva.

- Ludwig Goes Pop + The East Side Story (október 9.–2016. január 3.)
- LUDWIG 25. A kortárs gyűjtemény A Ludwig Múzeum idén ünnepli megalapításának 25. évfordulóját. (december 31-ig)

Magyar Fotográfusok Háza – Mai Manó Ház

VI., Nagymező u. 20. Tel.: 1-473-2666

www.maimano.hu, Nyitva: hétfő–péntek 14–19

óráig, szombat–vasárnap 11–19 óráig.

- Ritkán látott képek 3. – André Kertész és Szigetbecse (október 31-ig)
- Láss, ne csak nézz! – fotópályázat kiállítás (október 15.–november 15.)

Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum

III., Korona tér 1. Tel.: 1-375-6249, www.mkvm.hu,

Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Életünk a játék – Válogatás Karlócai Mariann játékgyűjteményéből (november 22-ig)
- Konyhaművészet 1990–2006 (november 1-ig)
- Megáll az idő (november 29-ig)
- Évszázados tradíciók – A Dr. Oetker múltja és jelene (december 2.–2016. február 28.)
- Szerzetesek asztalánál (december 9.–2016. május 1.)

Magyar Mezőgazdasági Múzeum

XIV., Városliget (Vajdahunyadvár)

Tel.: 1-422-0765, www.mmgm.hu, Nyitva:

kedd–vasárnap 10–17 óráig. Hétfőn zárva.

- Titokzatos szavanna – Gyere el a bűvös talizmánodért! (kiállítás és óriás társasjáték) (november 1-jéig)

Magyar Nemzeti Galéria

I., Budavári Palota A-B-C-D épület

Tel.: 1-201-9082, www.mng.hu

Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- A túlélő árnyéka – Az El Kazovszkij-élet/mű (november 6.–2016. február 14.)

Magyar Nemzeti Múzeum

VIII., Múzeum krt. 14–16. Tel.: 1-327-7773

www.mnm.hu, Nyitva: 10–18 óráig.

Hétfőn zárva.

- Elsodort világ/Plakát-álmok 1910–1920 (október 31-ig)
- Augustus császár és Pannonia provincia első évszázada (december 31-ig)
- Hemző Károly fotókiállítása (december 4-től)

Magyar Népi Iparművészeti Múzeum

I., Fő utca 6. Tel.: 1-201-8734

www.hagyományokhaza.hu/nmm/muzeum

Nyitva: kedd–szombat 10–18 óráig.

Vasárnap és hétfőn zárva.

- Oktatók és alkotások – a Nádudvari Népi Kézműves Szakiskola oktatóinak közös kiállítása (december 17-ig)

- Játéktól a mesterségitől – a Hagyományok Háza népi játék és kismesterségek oktatója tanfolyam alkotásai (október 22.–december 5.)

Magyar Természettudományi Múzeum

VIII., Ludovika tér 2–6.

Tel.: 1-210-1085

www.mttm.hu, Nyitva: 10–18 óráig.

Kedden zárva.

- Törékeny természet – Herend kincsei (november 2-ig)
- Levéltitkok – kiállítás a Fény Nemzetközi Éve alkalmából (november 16-ig)
- Az év természetfotója 2015 (november 5.–2016. január 17.)

Műcsarnok

XIV., Hősök tere.

Tel.: 1-460-7000

www.mucsarnok.hu

Nyitva: kedd–vasárnap 10–18 óráig,

csütörtökön 12–20 óráig. Hétfőn zárva.

- Schöffner (október 30.–2016. január 1-jéig)
- A szobrász Malgot (november 4.–2016. január 31.)
- A létra. Vörösváry Ákos installációi (november 4.–2016. január 31.)
- Csertő Lajos műhelyében (november 4.–2016. január 31.)

Néprajzi Múzeum

V., Kossuth tér 12.

Tel.: 1-473-2423,

www.neprajz.hu

Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- A székelykaputól a törülközőig. Szinte Gábor gyűjtései (november 22-ig)
- „Mióta elvesztettünk téged...” A Salgótarjáni utcai zsidó temető – Nagy Károly Zsolt fotói (2016. február 20-ig)
- World Press Photo 2015 (október 25-ig)
- Pictorial Collective (október 25-ig)
- Élő Népművészet – XVI. Országos Népművészeti Kiállítás (október 29.–2016. március 27.)
- Betlehem-kiállítás (december 3.–2016. április 17.)

Országos Széchényi Könyvtár

I., Budavári Palota / F épület

Tel.: 1-224-3845, www.oszk.hu

Nyitva: 10–19 óráig. Vasárnap és hétfőn zárva.

- Humor a köbön – kamarakiállítás (október 31-ig)
- Mert szemben ülsz velem... – kiállítás a 110 éve született Illyés Gyuláné dr. Kozmutza Flóra emlékére (november 28-ig)
- A „feladatművész” – kamarakiállítás Farkas Ferenc (1905–2000) zeneszerző születése 110. évfordulója alkalmából (november 28-ig)
- Propaganda az I. világháborúban (2016. március 20-ig)

Petőfi Irodalmi Múzeum

V., Károlyi M. u. 16. Tel.: 1-317-3611

www.pim.hu, Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- „Maradni szégyen, veszni borzalom” – Magyar írók az első világháborúban (2016. január 10-ig)
- A mester én vagyok – Füst Milán és felesége Hefler Erzsébet műgyűjteménye (október 31-ig)
- Kárpáti Éva festőművész kiállítása (október 29. – december 10.)
- Mosó Masa mosodája. 100 éve született Györfy Anna (november 9-től)
- Ez bejött – a Petőfi Irodalmi Múzeum új szerzeményei (december 16-tól)

Postamúzeum

VI., Benczúr u. 27. Tel.: 1-322-4240

www.postamuzeum.hu

Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Borzalmak típott országútján... A tábori posta és tartalék távírda szolgálata az első világháborúban (2017. március 31-ig)

Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központ

VI., Nagymező u. 8. Tel.: 1-413-1310

www.capacenter.hu, Nyitva: 11–19 óráig,

pénteken 11–21 óráig, szerdánként tárlatvezetések alkalmával 20 óráig.

- Capa in Color (október 31-ig)
- Valahol Franciaországban – 1944 nyara – John G. Morris fotói (október 31-ig)

- Jelentés – Esterházy Marcell, Forgács Péter és Gerhes Gábor kiállítása (november 17-től)
- Bíró Eszter – Receptkönyv (november 29-ig)

Róth Miksa Emlékház

VII., Nefelegcs u. 26. Tel.: 1-341-6789

www.rothmuzeum.hu, Nyitva: kedd–vasárnap

14–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Fénnyel írt emlékezés – kortárs üvegfestészeti kiállítás (október 20.–november 29.)

Semmelweis Orvostörténeli Múzeum

I., Apród u. 1-3.

Tel.: 1-375-3533, 1-201-1577

www.semmelweis.museum.hu

Nyitva: okt. 31-ig kedd–vasárnap 10–18 óráig.

Nov. 1-től kedd–péntek 10–16 óráig, szombaton és vasárnap 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Az izgalom biológiája. Selye János és a stresszelmélet dimenziói (október 31-ig)
- Drozdik Orsolya: A medikai Vénusz a Semmelweis Orvostörténeli Múzeumban (november 10-ig)

TAT Galéria

V., Semmelweis utca 17.

Tel.: 20-415-6776

www.tatartgallery.com

Nyitva: kedd, szerda és péntek 14–19 óráig,

csütörtökön 12–17 óráig.

- Lola Cervant grafikusművész kiállítása (október 29.–november 20.)
- TAT – 2015 Téli Tárlat (november 24.–december 18.)

Terror Háza Múzeum

VI., Andrássy út 60.

Tel.: 1-374-2600

www.terrorhaza.hu

Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Először szabadon. (Az 1990-ben tartott első szabad választásokkal Magyarország történetében új korszak kezdődött.) (december 31-ig)
- Rabszolgasorsra ítélve (október 31-ig)

Vasarely Múzeum

III., Szentlélek tér 6.

Tel.: 1-388-7551, www.vasarely.hu

Nyitva: kedd–vasárnap 10–17.30-ig.

Hétfőn zárva.

- Pusztai Fény – Pure Light Nemzetközi képzőművészeti kiállítás (október 14.–2016. január 10.)

Várfok Galéria

I., Várfok u. 11., Tel.: 1-213-5155

www.varfok-galeria.hu

Nyitva: 11–18 óráig. Vasárnap és hétfőn zárva.

- Nádler István festőművész kiállítása (november 14-ig)
- Várfok 25 – jubileumi kiállítás (november 30.–2016. január 30.)

Várfok Project Room

I., Várfok u. 14., Tel.: 30-846-2998

www.varfok-galeria.hu

- Sági Gyula képzőművész kiállítása (október 15.–november 14.)
- Várfok 25 – jubileumi kiállítás (november 30.–2016. január 30.)

Várkert Bazár

I., Ybl tér 2-6. Tel.: 1-225-0310

www.varkertbazar.hu

Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

Neoreneszánsz kert nyitva: hétfő–vasárnap 10–18 óráig.

- Új világ született – Európai testvérháború 1914–1918 (december 31-ig)
- Örökség és Újítás – Kortárs magyar kézműves remek (november 22-ig)
- Volt egyszer egy Ifipark... (december 31-ig)

Vigadó

V., Vigadó tér 2. Tel.: 1-318-4619

www.vigado.hu

Nyitva: 10–19.30 óráig.

- Csikós Attila művészete (november 29-ig)
- Salzburgi ANZIX | DOYENEK Osztrák kortárs festők bemutatkozása / Magyar Festőmesterek kiállítása (október 19.–november 15.)

- Együtt–Egy időben – Bárd Johanna grafikusművész és Vereczkey Szilvia textilművész egyéni kiállítása (október 31.–november 22.)
- A vallásos élet tárgyai – az esztergomi Keresztény Múzeum vendégkiállítása (november 28.–2016. január 10.)
- Samu Géza emlékkiállítás (december 5.–2016. február 14.)
- Kovács Tamás emlékkiállítás (december 11.–2016. január 10.)

Vízivárosi Galéria

II., Kapás u. 55. Tel.: 1-201-6925

www.vizivarosigaleria.hu

Nyitva: 13–18 óráig, szombat 10–14 óráig.

Vasárnap és hétfőn zárva.

- 100 művész, 100 minikép – festmények (október 13–30.)
- Művészek a II. kerületben: Koroknai Zsolt kiállítása – multimédiális művek, objektumok (november 4–24.)
- Karácsonyi Tárlat XIV: Gesztus – Magyar Festők Társasága-20 év (festmények) (november 27.–december 18.)

VIDÉK

BALATONFÜRED

Vaszary Galéria

Honvéd u. 2-4. Tel.: 87-950-876

www.vaszaryvilla.hu

Nyitva: 10-18 óráig. Hétfőn és szerdán zárva.

- Cilinder és lokni – Osztrák biedermeier képek a Szépművészeti Múzeumból (2017. december 31-ig)
- A modern magyar festészet remekeiből (2016. január 3-ig)
- A füredi fotós – Talabér Gyula retrospektív fotókiállítása (november 15-ig)
- Vaszary, Vaszary, Vaszary – Vaszary Kolos, Vaszary János és a Vaszary család művésztagjai (2016. január 3-ig)

DEBRECEN

Déri Múzeum

Déri tér 1. Tel.: 52-322-207, www.derimuzeum.hu

Nyitva: 10-18 óráig. Hétfőn zárva.

- Várad kincsei Debrecenben – A Nagyváradi Római Katolikus Egyházmegye gyűjteményéből (október 25-ig)

Modem – Modern és Kortárs Művészeti Központ

Baltazár Dezső tér 1. Tel.: 52-525-018

www.modemart.hu, Nyitva: 10-18 óráig,

csütörtökön 12-20 óráig. Hétfőn zárva.

- Újratervezés – válogatás az Antal-Lusztig gyűjteményéből (2016. január 31.)

DUNAÚJVÁROS

Kortárs Művészeti Intézet

Vasmű út 12.

Tel.: 25-412-220, www.ica-d.hu

Nyitva: hétfő-szombat 10-18 óráig.

Vasárnap zárva.

- Everyone Has Right / Scales – Nemes Márton és Szinyova Gergő kiállítása (október 22.–november 19.)
- Rendezetlen nőügyek – nőművészeti kiállítás (november 26.–december 31.)

EGER

Dobó István Vármúzeum

Vár 1. Tel.: 36-312-744, www.egrivar.hu

Nyitva: 10-16 óráig. Hétfőn zárva.

- Elődeink fegyverei, fegyvereink elődei (2016. december 31-ig)
- Múlt-Kiráki (december 31-ig)

Kepes Intézet

Széchenyi u. 16. Tel.: 36-420-044

www.kepeskozpont.hu

Nyitva: kedd-szombat 10-18 óráig.

- Fény(ny)elvek (december 31-ig)

GYŐR

Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum kiállítóhelyei

Esterházy-palota

Király u. 17. Tel.: 96-322-695

www.romer.hu

Nyitva: 10-18 óráig. Hétfőn zárva.

- Pannon partok – Tolnay Imre festőművész kiállítása (október 25-ig)
- IN/VISIBLE – III. Nemzetközi Rajz- és Képgrafikai Biennálé, Győr – 2015 (december 12.–2016. január 17.)

Magyar Ispita

Nefelejcs köz 3. Tel.: 96-318-141, www.romer.hu

Nyitva: 10-18 óráig. Hétfőn zárva.

- A Hagenbund magyar szobrászai (november 5.–december 31.)

Napóleon-ház

Király u. 4. Tel.: 96-314-552, www.romer.hu

Nyitva: 10-18 óráig. Hétfőn zárva.

- Maxim Pridanov, Ksenia Pridanova, Aleksei Zaitsev (Nyizsnyij Novgorod) képzőművészek kiállítása (december 12.–2016. január 17.)

Püspöki Udvarbíróság

Apor Vilmos püspök tere 2.

Tel.: 96-316-322, www.romer.hu

Nyitva: kedd–vasárnap 10-18 óráig.

Hétfőn zárva.

- Egérlyuk – Farkas Zsuzsa grafikusművész kiállítása (november 22-ig)
- Téli esték – Népi iparművészeti kiállítás (november 25.–2016. február 29.)

Rómer-ház – Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum kiállítóhelye

Teleki L. u. 21. www.romer.hu

Nyitva: kedd–vasárnap 10-18 óráig. Hétfőn zárva.

- IN/VISIBLE – III. Nemzetközi Rajz- és Képgrafikai Biennálé, Győr – 2015 (december 12.–2016. január 17.)

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY

Alföldi Galéria

Kossuth tér 8. Tel.: 62-245-499

www.hodmezovasarhely.hu, Nyitva: kedd-

vasárnap 10-17 óráig. Hétfőn zárva.

- 62. Vásárhelyi Őszi Tárlat (december 6-ig)
- Fodor József (1935-2007) Tornyai-plakettes festőművész emlékkiállítása (december 13.–2016. február 14.)

Tornyai János Múzeum

Dr. Rapcsák András út 16. Tel.: 62-242-224

www.tornyaimuzeum.hu

Nyitva: 10-17 óráig. Hétfőn zárva.

- Jégvirágok – Szabó Klára Petra festőművész kiállítása (december 6-ig)

- Bármí bárhol – Szakszon Imre képzőművész kiállítása (november 15-ig)
- Csend – Szabó Ábel festőművész kiállítása (november 22-ig)

KECSKEMÉT

Bozsó Gyűjtemény

Klapka utca 34. Tel.: 76-324-625, www.bozso.net

Nyitva: 10-18 óráig. Hétfőn, kedden és szerdán zárva. Előzetes egyeztetéssel más időpontokban is látogatható.

- Vass-gyűjtemény: Szentendrei művészek (október 25-ig)
- Újragondolás – Gilly Tamás szobrászművész kamarakiállítása a kertben (október 2.–december 6.)
- Hetvenkedés – Szappanos István festőművész kiállítása (november 5.–december 13.)

Cifrapalota – Katona József Múzeum kiállítóhelye

Rákóczi út 1. Tel.: 76-480-776

www.muzeum.kecskemet.hu/cifra

Nyitva: 10-17 óráig. Hétfőn zárva.

- „A beszélő köntös” nyomában A település egy rég letűnt időszakának megidézése (2016. február 28-ig)

KESZTHELY

Balaton Múzeum

Múzeum u. 2. Tel.: 83-312-351

www.balatonimuzeum.hu

Nyitva: kedd-szombat 9-16 óráig.

- Árpád népe – Gyula népe. A honfoglaló magyarok emlékanyaga a Közép-Tisza vidéken (november 21-ig)

- Sárkányos cégér alatt – a Marcali Múzeum vándorkiállítása (november 14-ig)
- Szőlőhegyi régiségek – Darnay-Dornyai Béla emlékkiállítás (december 31-ig)
- Mikus 110 (október 17.–november 29.)
- Festészet napi kiállítás (október 18.–november 29.)

KOMÁROM

Monostori Erőd

Duna-part 1. Tel.: 34-540-582, www.erod.hu
Nytva: nov. 16-ig az Erőd minden nap 9–18 óráig, a Dunai bástya kedd–vasárnap 9–17 óráig, hétfőn zárva. Nov. 16-tól az Erőd minden nap 8–17 óráig.

- Three Slovenian Illustrators – Suzana Bricelj – Aleksander J. Potočnik – Miha Erič kiállítása (október 30-ig)
- Kertai Zalán festőművész kiállítása (október 17.–november 15.)
- Kedvenc szímem a tenger – Földes Lívia absztrakt festményei (november 20.–december 10.)

MISKOLC

Miskolci Galéria kiállítóhelyei

Feledy-Ház

Deák tér 3. Tel.: 46-500-680
www.miskolcigaleria.hu
Nytva: Előzetes bejelentkezés alapján látogatható!

- Teremtő energiák – Dunai Beáta festőművész és Kiss Gabriella képzőművész közös kiállítása (október 30-ig)
- Seres László festőművész kiállítása (november 4.–2016. február 28.)

Petró-ház

Hunyadi u. 12.
Tel.: 46-504-130, www.miskolcigaleria.hu
Nytva: előzetes bejelentkezés alapján hétfő–csütörtök 8–16 óráig. Péntek–vasárnap zárva.

- Mester és tanítvány – Aranyosi Zsuzsa textilművész és Csepregi Noémi kiállítása (október 25-ig)
- Mester és tanítvány – Rézművesné Nagy

Ildikó, Pollner Erika művésztanárok és tanítványuk Burkus Judit kiállítása (november 11.–december 31.)

Rákóczi-ház

Rákóczi u. 2. Tel.: 46-500-680
www.miskolcigaleria.hu, Nyitva: 10–17 óráig.
Vasárnap és hétfőn zárva.

- Borsos Miklós, a rajzoló – emlékkiállítás (november 29-ig)

- Erdélyen innen – Alföldön túl. A Fekete-Körös völgye a századfordulón (október 31-ig)
- Nagy Kunszt: Amaház – válogatás az Amadeus Művészeti Alapítvány alkotóinak munkáiból (november 3.–2016. január 26.)
- Rajz-Lap – a XIV. Miskolci Művésztelep beszámoló kiállítása (november 5. – december 5.)
- Gaál József – Kopasz Tamás – Szurcsik József kiállítása (november 12.–2016. január 16.)
- Ádám János fotográfus kiállítása (december 3.–2016. január 16.)
- Pető János képzőművész kiállítás (december 10.–2016. február)

Színháztörténeti és Színészmúzeum

Déryné u. 3. Tel.: 30-660-92-99, www.miskolcigaleria.hu, Nyitva: kedd–szombat 9–17 óráig. Vasárnap és hétfőn zárva.

- Futrinka utcán innen és túl... – a bábszínpadok legnépszerűbb állatmeséi (november 14-ig)

PÉCS

Janus Pannonius Múzeum kiállítóhelyei

Martyn Ferenc Múzeum

Káptalan u. 4. Tel.: 30-873-8116
www.pecsimuzeumok.hu
Nytva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Álom ihlette művészet – Chagall-kiállítás (október 31-ig)

Természettudományi Múzeum

Szabadság u. 2. Tel.: 72-213-419
www.pecsimuzeumok.hu
Nytva: 10–16 óráig. Vasárnap és hétfőn zárva.

- WEÖRES 100 – A megmozdult szótár (december 5-ig)

Zsolnay Múzeum

Káptalan u. 2. Tel.: 72-514-045
www.pecsimuzeumok.hu, Nyitva: kedd–vasárnap 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Lótusz (kamarakiállítás) (október 30-ig)

SALGÓTARJÁN

Dornay Béla Múzeum

Múzeum tér 2. Tel.: 32-520-700
www.dornaymuzeum.hu
Nytva: hétfő–péntek 9–17 óráig, szombaton 9–16 óráig. Vasárnap zárva.

- A bányászat gordiuszi csomója – Válogatás Kardics István kisplasztikáiból és a Dornay Béla Múzeum gyűjteményeiből (október 31-ig)
- Válogatás a 20 éves Ceredi Művésztelep Gyűjteményéből (október 31-ig)
- Glóbusz. Balázs János művészi világa (november 27.–2016. március 20.)

SÁTORALJAÚJHELY-SZÉPHALOM

A Magyar Nyelv Múzeuma – a Petőfi Irodalmi Múzeum kiállítóhelye

Kazinczy u. 275. Tel.: 47-521-236
www.nyelvmuzeum.hu
Nytva: okt. 31-ig kedd–vasárnap 9–17 óráig,

hétfőn zárva. Nov. 1-től kedd–vasárnap 8–16 óráig. Hétfőn zárva.

- Kéziratok nyomában. Részletek híres magyar írók és költők kézírataiból, felvillantva egy mű születésének körülményeit. (november 12-től)
- Felnőtt vala egy édesz almafa... – balladanyelvi kiállítás (2016. április 24-ig)
- Madách Retro. A Tragédia színei 1964–2014/2015 (október 31-ig)
- Széphalmi irodalmi herbárium (október 31-ig)

SZEGED

Fekete Ház

Somogyi u. 13. Tel.: 62-425-033
www.mfm.u-szeged.hu
Nytva: hétfő–vasárnap 10–18 óráig.

- Karinthy Frigyes: Számadás a talentomról (december 20-ig)

Kass Galéria

Vár u. 7. Tel.: 62-420-303, www.mfm.u-szeged.hu
Nytva: hétfő–vasárnap 10–18 óráig.

- A kivetett bolygó – Aba-Novák Vilmos festőművész kiállítása (november 15-ig)
- Kass és a zene (december 20-ig)

Móra Ferenc Múzeum

Roosevelt tér 1-3. Tel.: 62-549-040
www.mfm.u-szeged.hu
Nytva: hétfő–vasárnap 10–18 óráig.

- Házi szappanytól az arczkenőcsig – néprajzi kiállítás (december 20-ig)
- Bolygón innen, Földön túl – A kis herceg varázslaton világa (december 20-ig)
- Csak a jó meleg Afrika (december 31-ig)

- India arcai – Válogatás Sas Brunner Erzsébet és Brunner Erzsébet festményeiből (2016. március 13-ig)

Reök – Regionális Összművészeti Központ

Tisza Lajos krt. 56. Tel.: 62-471-411, www.reok.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- 33. Magyar Sajtófotó kiállítás (november 21-ig)

SZÉKESFEHÉRVÁR

Szent István Király Múzeum kiállítóhelyei:

Csók István Képtár

Bartók Béla tér 1. Tel.: 22-314-106
www.museum.hu, Nyitva: hétfő 13–18 óráig, kedd–péntek, vasárnap 10–18 óráig, szombat 9–18 óráig.

- Fejér Megyei Őszi Tárlat (október 23.–december 13.)

Rendház

Fő u. 6. Tel.: 22-315-583, www.szikm.hu
Nyitva: kedd–vasárnap 10–18 óráig.

- Dicső évszázadok nyomában. A királyi koronázó templom (november 15-ig)
- Kották szibériai hadifogságból – kiállítás Károly János szibériai hadifogságból (1914–1918) hazamentett kottáiból hangban és képben (november 15-ig)

Szent István Király Múzeum

Országzászló tér 3. Tel.: 22-315-583
www.szikm.hu, Nyitva: 10–18 óráig.
Hétfőn és kedden zárva.

- Pilinszky és Fehérvár (október 31-ig)

Városi Képtár (Székesfehérvár)

Oskola u. 10. Tel.: 22-329-431
www.deakgyujtemeny.hu
Nyitva: okt. 31-ig kedd–vasárnap 10–18 óráig.
Nov. 1-től 9–17 óráig. Hétfőn zárva.

- A gödöllői szecesszió kertje – Nagy Sándor (1869–1950) művészete (december 20-ig)

SZENTENDRE

Ferenczy Múzeum (Pajor Kúria)

Kossuth L. u. 5. Tel.: 20-779-6659
www.femuz.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Flow/Áramlat – Kortárs fotóművészeti kiállítás a Pictorial Collective csoport alkotóinak részvételével (2016. január 10-ig)

MűvészetMalom

Bogdányi u. 32. Tel.: 26-920-990
www.muveszetmalom.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Térhajlatok és áthatások – Farkas Ádám életmű-kiállítása (november 22-ig)

Szabadtéri Néprajzi Múzeum

Sztaravodai út
Tel.: 26-502-500
www.skanzen.hu
Nyitva: 9–17 óráig. Hétfőn zárva.

- A báránynak nem hallgatnak – A juhtartás és a pásztorélet európai öröksége (október 31-ig)
- Ahol élünk – Kocsis Imre festőművész kiállítása (október 31-ig)

SZOLNOK

Szolnoki Galéria – Damjanich János Múzeum kiállítóhelye

Templom u. 2. Tel.: 56-513-640, www.djm.hu
Nyitva: 9–17 óráig. Hétfőn zárva.

- Reflex – a Szolnoki Képzőművészeti Társaság kiállítása 2015 (október 17 – december 13.)

SZOMBATHELY

Iseum Savariense Régészeti Műhely és Tárház

II. Rákóczi F. u. 6-8. Tel.: 94-501-709
www.iseumsavariense.hu
Nyitva: 10–17 óráig, csütörtök 10–18 óráig.
Hétfőn zárva.

- Textilek a Holtak Birodalmából (október 29-ig)
- Germánok (november 12-től)

Savaria Múzeum

Kisfaludy S. u. 9. Tel.: 94-500-720
www.savariamuseum.hu, Nyitva: kedd–vasárnap 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- Selyemszálak (október 29-ig)
- 丝丝入扣 (sì sì rù kòu), avagy a titokzatos selyem (október 29-ig)
- Távol-keleti luxus Magyarországról. A herendi porcelán évszázadai (október 29-ig)

Smidt Múzeum

Hollán Ernő u. 2. Tel.: 94-311-038
www.savariamuseum.hu
Nyitva: 10–17 óráig. Hétfőn zárva.

- Pillantás a parván mögé. A nők magánvilága a 19–20. század fordulóján (október 29-ig)

Szombathelyi Képtár

Rákóczi Ferenc u. 12. Tel.: 94-508-800,
www.keptar.szombathely.hu
Nyitva: 10–17 óráig,
csütörtök 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- IMAGO – 5. Textilművészeti Triennálé (november 28-ig)
- Schrammel Imre gyűjteményes kiállítása (december 17-ig)
- Vörös Ferenc festőművész-tanár és tanítványai kiállítása (október 8.–november 29.)
- Kékesi Gábor szobrászművész kiállítása (december 10.–2016. február 28.)

Vasi Skanzen

Árpád u. 30. Tel.: 94-311-004
www.vasimuzeumfalu.hu
Nyitva: 9–19 óráig. Hétfőn zárva.

- Nem feledett szerelmek – népi szerelmi ajándékok (november 8-ig)

TATA

Kuny Domokos Múzeum

Váralja u. 1-3. (Vár), Tel.: 34-381-251
www.kunymuzeum.hu
Nyitva: 9–17 óráig. Hétfőn zárva.

- Az utolsó töltényig (vándorkiállítás) A második világháború befejezésnek 70. évfordulójára (2016. március 15-ig)

TIHANY

Kogart Kiállítások Tihany

Kossuth L. u. 10. Tel.: 87-538-042
www.kogarttihany.hu
Nyitva: hétfő–vasárnap 10–18 óráig.

- Fürdőélet – Vaszary János strandképei a Balatontól a Riviéráig (november 1-ig)

VÁC

Görög Templom Kiállítóterem

2600 Vác, Katona Lajos u.6. Tel.: 27-200-868,
www.muzeumvac.hu, Nyitva: kedd–vasárnap 10–18 óráig, hétfőn zárva. Nov. 3-tól kedd–vasárnap 10–17 óráig, hétfőn zárva.

- Virágos vonattól a vöröskeresztes vonatig... – Az I. világháború emlékezete (november 22-ig)

VESZPRÉM

Laczkó Dezső Múzeum

Erzsébet sétány 1.

Tel.: 88-799-191

www.vmmuzeum.hu

Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

- „Összefirkált térkép.” Kutasi Kovács Lajos életútja: Veszprém, Amerika, indiánok (december 20-ig)
- Tulipántól a rozettaig – néprajzi kiállítás (2016. március 20-ig)
- Rippl-Rónai József festészete (november 19.–2016. február 28.)

ZALAEGERSZEG

Göcseji Múzeum

Batthyány u. 2.

Tel.: 92-314-537

www.zmmi.hu/gocsej

Nyitva: okt. 31-ig kedd–vasárnap 10–18 óráig, hétfőn zárva. Nov. 1-től hétfő–szombat 9–17 óráig. Vasárnap zárva.

- Rákosi börtönei (október 31-ig)
- A művészet Szent Földjén - Karácsonyi történet Molnár-C. Pál képein (november 11.–december 23.)

ZEBEGÉNY

Szőnyi István Emlékmúzeum

Bartóky u. 7. Tel.: 27-620-161

www.szonyimuzeum.hu

Nyitva: okt. 31-ig kedd–vasárnap 9–17 óráig, hétfőn zárva. Nov. 1-től febr. 28-ig péntek–szombat–vasárnap 10–16 óráig. Ettől eltérő időben előzetes bejelentés szükséges.

- A grafikus Szőnyi (2016. május 8-ig)

ARTKALAUZ – KIÁLLÍTÁSI MAGAZIN

Kiadó: Szövetség az Életen Át Tartó Tanulásért

1046 Budapest, Klauzál u. 10.

Felelős kiadó: a Szövetség elnöke

Főszerkesztő: Lantos Anikó, aniko.lantos@gmail.com

Tördelőszerkesztő: Kótvé Zsolt

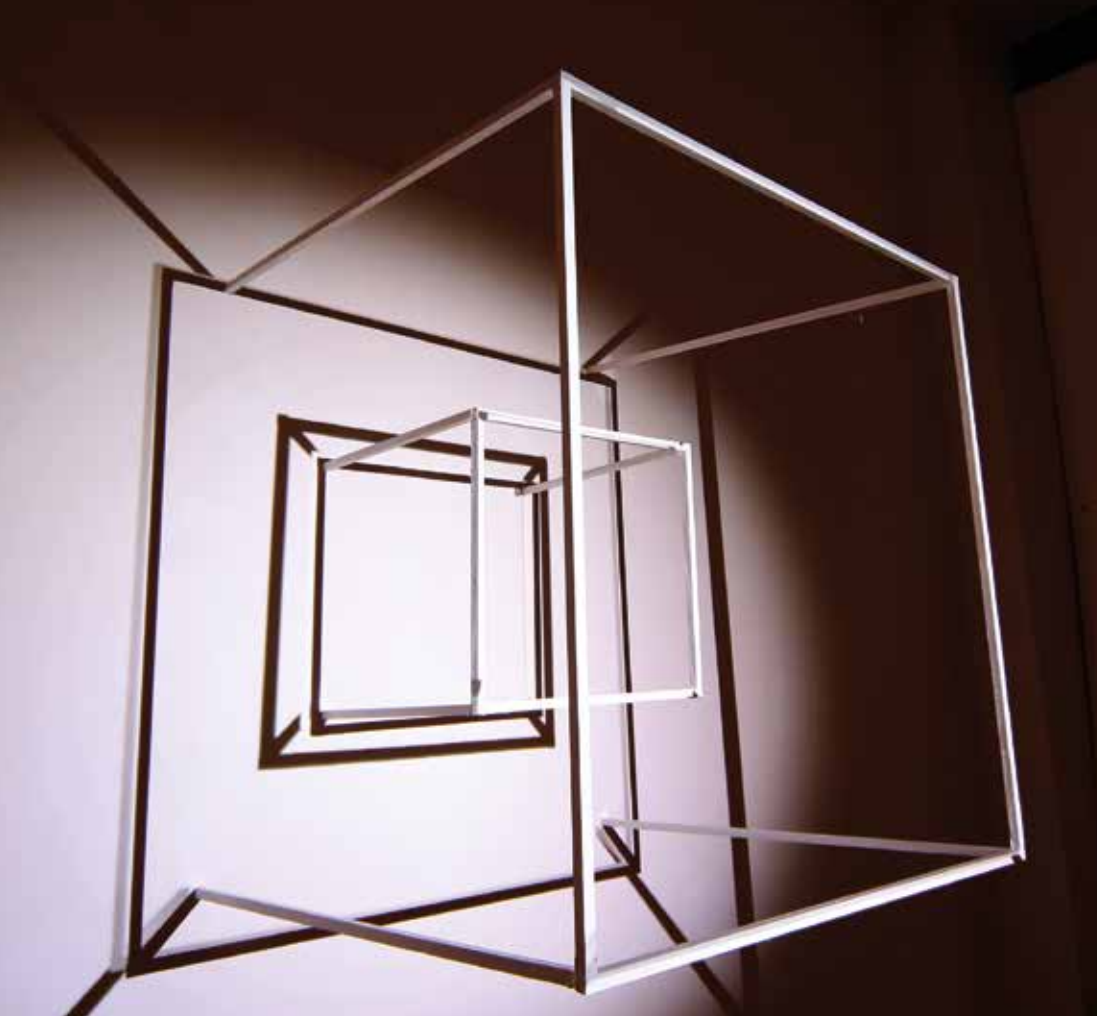
Megjelenik évente három alkalommal. ISSN 2062 8080

A kiadvány a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával készült.

nka
Nemzeti Kulturális Alap

SZÖVET SZÖVETSÉG AZ
ÉLETEN ÁT TARTÓ
TANULÁSÉRT

 AGROTECH-FOOD

FÉNY(NY)ELVEK

55 művész | 10 fényművészeti alkotása

A kiállítás megtekinthető: 2015.09.26.–2015.12.31.

KEPES INTÉZET

3300 Eger, Széchenyi I. u. 16.

Tel.: (36) 420 044

e-mail: kepesintezet.eger@gmail.com

Nyitva: Kedd–Szombat: 10.00–18.00

MMA
MAGYAR
MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

ÚJRATERVEZÉS

RE-PLANNING

A

B

C

D

E

Válogatás az Antal-Lusztig-gyűjteményből

Selection from the Antal-Lusztig Collection

kurátor: Nagy T. Katalin

2015.07.10.
2016.01.31.

modem:

